

Inhoud

Studietijd vrije tijd. Aan het oude gezegde verandert weinig, alle studieduurverkortingen en tempobeurzen ten spijt. Gemiddeld studeert een Maastrichtse universiteitsstudent 26 uur per week. Toegegeven, de steekproef is niet al te groot en de conclusies zullen wetenschappelijke aanvallen niet lang kunnen weerstaan, maar toch er is onder de betrokkenen weinig twijfel dat we er niet zo ver naast zitten. Op pagina 8 en 9 treft U een uitgebreide weergave van onze enquête, waarin ook de onderwijsbonzen en de studentenbonzen uitgebreid aan het woord komen. Verder in dit laatste nummer van de dertiende jaargang aandacht voor een 'ouderwets' proefschrift van een heer op leeftijd, die na een dertigjarige reflectie zijn gedachten spiegelt aan de maatschappij. Uitsmijter van het jaar is Bennie en zijn 'Amazing twenty fingers'.

Samenwerking met Eindhoven ligt voor de hand

Plan voor studierichting biomedische technologie

Reeds in september 1994 zou deze universiteit studenten de mogelijkheid moeten bieden om een volledige eerste-fasestudie 'biomedische technologie' te volgen. Dat is de mening van een drietal plannenmakers bij de faculteit der algemene wetenschappen, onder wie de decaan prof. Vriese. Het voorstel voor de nieuwe studierichting is in het college van decanen niet onwelwillend ontvangen, zij het dat er meteen al onenigheid is ontstaan over de vraag bij welke faculteit de studierichting moet worden ondergebracht.

Biomedische technologie wordt omschreven als "een groeiend vakgebied, waarbinnen de biomedische problematiek vanuit een technisch perspectief benaderd wordt". Aldus de notitie die als 'eerste verkenning' langs een select gezelschap van betrokkenen en bestuurders is gezonden. De plannen zijn reeds besproken met leden van enkele vakgroepen bij de faculteiten gezondheidswetenschappen en geneeskunde. Volgens Vriese c.s. heerst daar groot enthousiasme over het voorstel. Omdat het vakgebied zo breed is zou de studierichting zich moeten beperken tot een aantal deelterreinen, vinden de schrijvers. Een drietal richtingen wordt als mogelijkheid genoemd. De eerste betreft

'signaalanalyse en beeldvorming en -verwerking', waarbij het onder meer gaat om het zichtbaar maken van lichamelijke structuren en processen en de analyse daarvan met behulp van de computer. Een tweede richting heet 'modellen en simulatie' en omvat het gebruik van wiskundige modellen in het kader van biologische systemen. De derde richting betreft medische beslistkunde en statistiek en behelst het gebruik van beslistkundige methoden in de diagnostiek en de ziekenhuisorganisatie.

De studie zou een sterk natuurwetenschappelijk karakter hebben. Dat heeft consequenties voor de onderwijsmethodiek, geloven de initiatiefnemers. Voor de overdracht van natuurwetenschappelijke kennis lijkt hen de probleemgestuurde onderwijsmethode "minder geschikt". Het rapport behandelt ook de te verwachten instroom van studenten. Het signaleert weliswaar een terugloop in de belangstelling voor bètastudies en een grote concurrentie op dit terrein, maar verwacht toch dat dit specifieke vakgebied op zichzelf wervend zou kunnen zijn. Ook al omdat vergelijkbare opleidingen elders in Nederland zich op andere aspecten (zoals medisch biologische en biochemische-) richten. Alleen medische informatiekunde bij de Universiteit van Amsterdam is inhoudelijk sterk verwant. Een concrete prognose van de verwachte instroom wordt overigens niet gegeven. Over de kansen op de arbeidsmarkt van de

Vrije tijd te over en te weinig geld om die op de echte terrassen van het Vrijthof door te brengen. Hoeveel uur besteedt een Maastrichtse student aan zijn studie? Voor de resultaten van onze bliksemenquête zie pagina 8 en 9 (foto Nelis Tutkey)

Dit is de zesendertigste en laatste Observant van de dertiende jaargang. Op 19 augustus begint de veertiende jaargang met een speciaal introductienummer. Het eerste gewone nummer, nummer 2 dus, verschijnt op 2 september. De redactie wenst alle lezers een prettige vakantie!

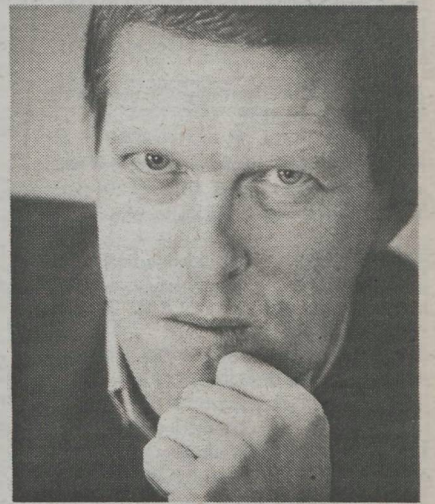
lees verder op pagina 5

Schmidt volgt Boon op

Prof. dr. Henk Schmidt, hoogleraar bij de vakgroep onderwijs onderwijsontwikkeling en onderwijsresearch, wordt de nieuwe decaan van de faculteit der gezondheidswetenschappen. Schmidt (45), die pas na lang aarzelen heeft toegestemd, is als enige kandidaat voor de functie door de facultaire vertrouwenscommissie voorgedragen. Om die reden is het niet waarschijnlijk dat de faculteitsraad op 6 juli tot een ander besluit zal komen.

De vacature voor het decanaat bij gezondheidswetenschappen is ontstaan door het vertrek van prof. dr. Louis Boon, die per 1 september zes jaar lang decaan is geweest. Boon had aanvankelijk nog wel door willen gaan maar gaf er de brui aan naar aanleiding van een diepgaande vertrouwensbreuk met de directeur van de faculteit.

Het heeft de vertrouwenscommissie vervolgens veel moeite gekost om een nieuwe kandidaat te vinden. Het animo onder de hoogleraren is gering, en niet iedereen wordt geschikt geacht. Op Schmidt is sterke pressie uitgeoefend om de benoeming te aanvaarden. Ook hij acht de functie "gezien de eisen die tegenwoordig aan de facultaire organisatie en het bestuur worden gesteld, voor de modale wetenschapper niet erg aantrekkelijk". Voor hem gold als extra bezwaar dat zijn vakgroep heeft aangehaakt bij het Interuniversitair Centrum voor Onderwijsresearch (ICO), waarvan het zwaartepunt door groepen van de universiteiten van Twente en Groningen wordt gevormd. Schmidt is een van de vier directeuren van het ICO, dat in januari door NWO als potentiële onderzoeksschool werd erkend en daarom een Stimulans-subsidie kreeg toegewezen. De inspanningen zijn er nu op gericht om een succesvolle aanvraag bij de KNAW in te dienen, zodat het ICO in 1994 formeel als onderzoeksschool van start kan gaan. Schmidt zal zijn directeurschap opgeven

Prof. dr. H. Schmidt (foto Franco Gori)

zodra in december de aanvraag gereed zal zijn.

Dat Schmidt uiteindelijk gehoor gaf aan het dringende verzoek decaan te worden, heeft te maken met zijn plichtsgevoel, vertelt hij. Langer dan drie jaar wil hij niet blijven: "Ik hoop dat mijn voorbeeld dan wordt nagevolgd". Het is overigens niet voor het eerst dat hij lid is van het faculteitsbestuur. Van 1987 tot '91, twee termijnen lang, was hij portefeuillehouder onderwijs. Voor de nabije toekomst ziet hij geen grote turbulenties in de faculteit. Onder het regime van Boon zijn wat hem betreft de grootste problemen opgelost, zodat in de komende periode continuïteit ("een beter woord dan consolidatie, dat klinkt zo conservatief") het parool zal zijn. Nadere mededelingen over zijn beleidsvoornemens acht hij op dit moment, nu de benoeming nog formeel bekrachtigd moet worden door de faculteitsraad, prematuur.

Wammes Bos

Minder Steunpunten moeten meer service gaan bieden

Steunpunt Studiefinanciering verdwijnt uit Maastricht

De Steunpunten Studiefinanciering in Maastricht en Heerlen worden samengevoegd tot een nieuw Steunpunt in Sittard. Dat is het gevolg van de operatie die de Informatiseringsbank wil uitvoeren om het aantal steunpunten vanaf 1 januari 1994 terug te brengen van 25 naar 16. Daarnaast blijven in vijf

plaatsen alleen nog balies open.

Volgens een woordvoerder kreeg de IB veel klachten van studenten die vonden dat zij te traag of onvoldoende werden geholpen. Een groter aantal medewerkers per Steunpunt zal dat verbeteren, verwacht de IB. Eerder werd al een landelijk doorschakelsysteem ingevoerd voor studenten die opbelden.

Het Leidse Steunpunt is te elfder ure behouden gebleven. In Emmen, Apeldoorn, Wageningen, Venlo en Den Bosch komen balies met beperkte openingstijden. Volgens de IB moet een student in de toekomst maximaal drie kwartier reizen naar een Steunpunt.

De medewerkers van het Maastrichtse steunpunt zeggen nog van niets te weten.

De onderhandelingen met de informatiseringsbank zijn nog niet afgerond. Coördinator Marianne Bruystens maakt zich dan ook kwaad over deze 'coup de force' die de informatiseringsbank blijkbaar heeft willen plegen. Maastricht heeft bovendien de sterkste troeven in handen, zegt zij, omdat hier nu eenmaal meer studenten zitten dan in Sittard.

De onderhandelingen worden namens de universiteit gevoerd door drs. B. Niessen. Hij ziet niets onrechtmatig in het plotse besluit van de IB. Het contract loopt per 1 januari af, en dan is het aan beide partijen om wel of niet door te gaan. Wel is hij "enigszins verwonderd" over de vreemde gang van zaken; volgende week staat er nog een vergadering met de IB op het programma. Of daar nog iets te redden valt, betwijfelt Niessen: "Het is nu wel duidelijk wat Groningen wil."

Wat Groningen in ieder geval niet wil, dat zijn ontslagen. Het aantal banen (150 arbeidsplaatsen) wordt niet verminderd.

De operatie is een gevolg van de verzelfstandiging van de IB per 1 januari 1994. Tot dan vallen de Steunpunten onder het beheer van universiteiten en hogescholen. Zij krijgen daarvoor geld van de IB.

HOP, Pieter Evelein
Wim Ortjens

Juristen gaan door met European Law School

De raad van de juridische faculteit heeft gisteren na opnieuw zeer langdurige besprekingen het groene licht gegeven aan het voorstel voor een nieuwe studierichting onder de naam European Law School. De opleiding richt zich op het totaal van het Europese recht en zal de derde studierichting van de faculteit worden. Ondanks velerlei bezwaren van zowel raadsleden als adviesinstanties (de studierichtingscommissies van beide andere richtingen, Nederlands recht en fiscaal recht, toonden zich zeer kritisch) bleek men uiteindelijk unaniem voor het plan. De 'positieve grondhouding' waarvan velen repten bleek tenslotte te prevaleren. Het ligt nu in de bedoeling om per september 1994 met de opleiding te beginnen. Feitelijk wordt dat 1995, want het eerste jaar zal de

gewone facultaire propedeuse omvatten. Gemikt wordt op een instroom van vijftig studenten per jaar. In eerste aanleg Nederlanders, later conform de oorspronkelijke plannen eventueel ook een aanzienlijk contingent buitenlanders. Volgens het bestuur was er haast geboden met de goedkeuring van het voorstel omdat er een soort taakverdelingsoperatie dreigt onder juridische faculteiten die Europeesrechtelijke opleidingen (wensen te) verzorgen. Een door minister Ritzen ingestelde adviescommissie zal voor 15 juli rapporteren of zij een noodzaak ziet van een beperkt vestigingsbeleid en zo ja, aan welke faculteiten dan toestemming tot een dergelijke opleiding verleend moet worden.

Wammes Bos

Ruzie over ontwikkelingsfaculteit ziek voort

De vakgroepen wiskunde en informatica van de faculteit der algemene wetenschappen volharden in hun verzet tegen de manier waarop het college van bestuur de 'ontwikkelingsfaculteit' wil inrichten. De vakgroepen adviseren hun faculteitsbestuur om het convenant tussen de faculteit, de universiteitsraad en het college van bestuur, niet te ondertekenen.

Een en ander is te lezen in een brief van dinsdag jongstleden van de beide vakgroepsvoorzitters, de professoren Vrieze en Van den Herik, aan het bestuur van algemene wetenschappen. Dat bestuur (onder leiding van decaan prof. Vrieze) heeft de brief doorgezonden naar het college met de mededeling dat het geen tijd heeft gehad om een standpunt in te nemen. Volgens de vakgroepen, die voornamelijk de kern zullen vormen van de nieuwe 'Algemene Faculteit' (ook die naam wordt "onacceptabel" gevonden), zal het organisatie-model van het college zonder twijfel leiden tot een heilloze belangensstrijd binnen de toekomstige faculteit. Als

alle opleidingen op gelijke voet in 'commissies' worden ondergebracht zal eenieder trachten raad en bestuur naar haar hand te zetten. De vakgroepen stellen daartegenover een structuur voor waarin zij het lichaam vormen van de nieuwe faculteit, die gewoon 'algemene wetenschappen' blijft heten. Wordt er een nieuwe opleiding in deze faculteit geplaatst, dan moet haar positie ten opzichte van de facultaire organen zo onafhankelijk mogelijk zijn. Dat betekent dat de verantwoordingslijnen rechtstreeks naar het centrale universitaire bestuur, in casu het college en de universiteitsraad, dienen te lopen.

Over de plannen voor de ontwikkelingsfaculteit wordt vanavond in de universiteitsraad een besluit genomen. Als het convenant door een der partijen (of wellicht twee, het gaat om zowel de raad als het bestuur van AW) niet wordt ondertekend zal het college van bestuur de regelingen eenvoudig opleggen door middel van een bestuursopdracht. Dat heeft collegelid dr. K. Dittrich reeds aangekondigd. Het convenant was bedoeld om "alle betrokken bestuursinstanties te laten samenwerken", heet het in de collegenota over de ontwikkelingsfaculteit, en als dat niet goedschiks kan zal het dus kwaadschiks gaan.

Vervolg van pagina 1

afgestudeerden in de biomedische technologie zijn Vrieze c.s. optimistisch. Banen zouden met name in de onderzoekssfeer liggen.

Eindhoven

De notitie behandelt tevens de mogelijkheid van samenwerking met andere instellingen, binnen- zowel als buitenlandse. Die laatste categorie wordt om praktische redenen minder aantrekkelijk gevonden, zodat eigenlijk alleen de Technische Universiteit Eindhoven overblijft. De RL onderhoudt daar nauwe contacten mee. De TUE kent vakgroepen die zich al langer bezighouden met biomedische technologie, net zoals er studievarianten zijn die het Maastrichtse plan benaderen. Erg geestdriftig tonen de schrijvers zich niet over mogelijke samenwerking. Er wordt sterke nadruk gelegd op te verwachten problemen van organisatorische aard. Toch zegt nu ook Vrieze desgevraagd een voorstander van nauwe samenwerking met de TUE te zijn.

Dat het idee voor een studierichting biomedische technologie is ontstaan in de boezem van de faculteit der algemene wetenschappen, bij de vakgroep wiskunde, lijkt niet verwonderlijk. Deze faculteit wordt binnenkort gesplitst in een gamma en een bètadeel, waarbij dat laatste voornamelijk één studierichting verzorgt, kennistechnologie, die een minimaal aantal studenten trekt. De beoogde faculteit zou een 'ontwikkelingsfaculteit' moeten worden, waarin nieuwe studierichtingen tot wasdom kunnen komen. Van biomedische technologie wordt niet met zoveel woorden gezegd dat haar toekomstige plaats in deze nieuwe faculteit ligt, maar de suggestie wordt wel gewekt. Meermalen biedt de vakgroep wiskunde uitdrukkelijk aan om een coördinerende dan wel organiserende rol te vervullen bij de ontwikkeling van de studierichting. Daarover is al meteen gekrakeel ontstaan bij de faculteiten geneeskunde en gezondheidswetenschappen. In een tegenwoordig zeldzaam vertoon van eensgezindheid hebben de besturen van deze faculteiten nu het standpunt ingenomen dat de nieuwe studierichting een interessant initiatief is, maar dat het bestuurlijk-organisatorische zwaartepunt gezien de overwegende medische en gezondheidswetenschappelijke inbreng, bij

de medische faculteit moet liggen. Verder vindt men dat een 'joint venture' met Eindhoven absoluut noodzakelijk is. Deze mening is neergelegd in een brief aan het college van bestuur. Het college neemt in deze kwesties nog geen standpunten in, maar heeft inmiddels afgelopen dinsdag wel besloten dat er inderdaad een voorbereidende commissie moet komen. Deze zal zich over het curriculum van de studie zal buigen, haar afbakenen ten opzichte van andere studierichtingen ook binnen de RL (bij gezondheidswetenschappen -met name biologische gezondheidswetenschappen en milieugezondheidskunde- vreesst men interne concurrentie om de studenten) en voorstellen doen over de organisatorische inbedding. De commissie zal bestaan uit zes leden: twee vanuit geneeskunde, een vanuit gezondheidswetenschappen, een vanuit algemene wetenschappen, en twee leden vanwege de TUE. Volgens collegelid dr. K. Dittrich impliceert deze verhouding tussen RL en TUE van 4:2 niet dat men al een voorschot neemt op de uitkomst van het commissiebeeraad, namelijk dat de opleiding een overwegend Maastrichtse affaire zou worden. De verdeling is uitsluitend ingegeven door de overweging dat er in Eindhoven minder faculteiten bij betrokken zijn dan in Maastricht, beweert hij. Dat er enige weken geleden van gecombineerd Eindhovense-Maastrichtse zijde al is aangedrongen op een evenwichtig samengestelde commissie is hem niet bekend. Dat is gebeurd in een brief (aan het college van decaanen) van de 'wetenschappelijke commissie RL-TUE', een orgaan met twee hoogleraren van elk der beide instellingen dat de gezamenlijke onderzoeksprojecten van TUE en RL coördineert en bewaakt. De commissie beveelt tevens zichzelf aan om als voorbereidingscommissie te gaan fungeren. Het besluit van het RL-bestuurscollege gaat daar nu dus aan voorbij. De brief refereert verder aan de soortgelijke plannen voor een gezamenlijke studierichting die recent in Eindhoven zijn ontwikkeld, min of meer tegelijkertijd met maar los van het voorstel van Vrieze. Die plannen zijn door commissielid prof. J. Jansen, die zowel in Eindhoven als bij de RL (gezondheidswetenschappen) een aanstelling heeft, tijdens een wetenschappelijke dag dit voorjaar in Maastricht gepresenteerd. Jansen hoopt dat de voorstellen in elkaar kunnen worden geschoven en dat ze niet "in politiek vaarwater" terecht zullen komen, waarmee hij bedoelt dat de beide universiteiten elkaar niet het alleenrecht op de opleiding zullen gaan betwisten, zodat de ander ten hoogste mag aanschuiven.

Rector magnificus prof. J.H. van Lint van de TUE is daar minder beducht voor. Hoewel zeggenschap in de zetelverdeling van de voorbereidingscommissie hem "niet zo gek" had geleken maakt hij zich niet erg druk om de huidige 4:2-uitkomst. Eindhoven is niet geïnteresseerd in halfslachtige opleidingen, zegt hij. Het gaat om de techniek. Wat hem betreft is het daarom denkbaar dat de TUE een technische opleiding met een medische inkleuring zal verzorgen, en dat Maastricht het omgekeerde zal doen. Twee opleidingen dus, en eventueel dan ook twee voorbereidingscommissies. Een paritaire samenstelling is in dat geval niet relevant.

De voorbereidingscommissie zal heel snel moeten werken om het tempo te halen dat Vrieze c.s. in hun notitie bepleiten. Wil de opleiding in september '94 kunnen beginnen, schreven zij in april, dan zou er in de zomer van het lopende jaar, nu dus eigenlijk, een definitief voorstel moeten liggen, dat vervolgens vóór 1 oktober bij het ministerie van onderwijs moet worden aangemeld. Die planning lijkt rijklijk optimistisch. Alle betrokken facultaire en universitaire organen van beide instellingen zouden er zich dan over uitgesproken moeten hebben. Het college van bestuur is van plan "om in september eens te gaan kijken hoe het ermee staat", zegt Dittrich.

Wammes Bos

Wammes Bos

Het

zweet

"Ik weet niet of er veel deelnemers zullen komen hoor, want dit is de laatste sportweek van het academisch jaar. De studenten zijn druk met tentamens", is het antwoord op de vraag of de turn-, of basketbaltraining deze keer model kunnen staan voor een sportstukje in Observant. Tja, een training met één deelnemer is niet echt interessant. Eens kijken hoe het met de volleyballers staat. "Ja, de training is nog in volle gang, dus kom maar", zegt trainster Birgitte Hendrickx direct enthousiast.

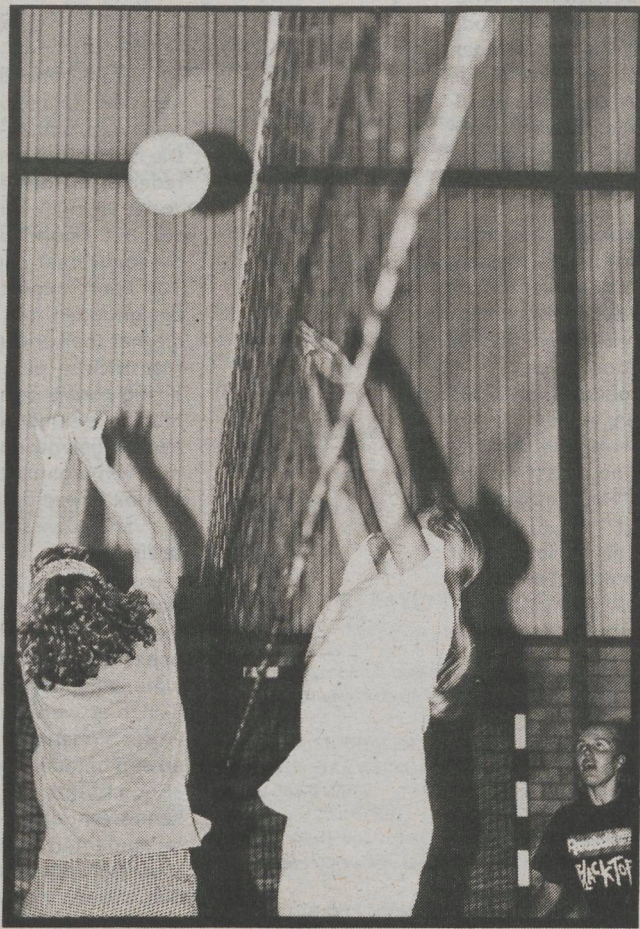
Dinsdagavond half zeven in sporthal Randwyck. De deelnemers aan de konditietraining zijn nog verward in een partijje "mat-rugby" waarbij het scoren gebeurt door middel van een snoekduik, met bal en al, op een dikke mat om botsingen met de harde parketvloer te voorkomen.

De volleybalsters, deze training is alleen voor dames, druppelen binnen voor hun wekelijkse volleyballes op nivo twee waar volgens het LV&S-sport vademecum "diegenen die de basistechnieken beheersen in ongedwongen sfeer kunnen spelen". Er is ook nog een nivo drie, voor beginners, en een nivo één, voor de echte raspaardjes.

Terwijl Birgitte de netten instaleert lopen de twintig deelnemers zich warm om daarna te gaan overgooien. Een bels kabaal van op de grond knallende ballen breekt los. Dat één bal zoveel herrie kan veroorzaken. "Okee, jongens, ballen vast", schreeuwt Birgitte. Alleen dan kan zij zich verstaanbaar maken. Ze verdeelt de meiden over groepjes van vijf om een bepaalde spelsituatie te gaan oefenen; de 'set up' gevolgd door de 'smash'. Moeilijk, moeilijk. Bovenhands een mooie set up geven is redelijk eenvoudig, maar bij het onderhands spelen komen de moeilijkheden. Met de handen ineengevouwen, alsof je ter communie gaat met gestrekte armen, moet je de bal terugkaatsen. Het is de bedoeling dat je hem vol op je onderarmen neemt, een beetje meegeeft, en dan weer wegstuurt. Maar bij mij komt ie de hele tijd op de binnenkant van m'n polsen, en daar zitten geen lekkere vetkussentjes, dus dat doet hartstikke pijn. Na een paar keer zijn m'n polsjes vuurrood. Omdat niemand anders over pijn klaagt houd ik ook maar m'n mond. Jaloers kijk ik naar de fitnessende spierbundels in het krachtbonk boven in de sporthal. Lekker pijnloos op de maat van de muziek een beetje pielen met apparaten.

Maar er is geen tijd om af te dwalen, Birgitte is overal en schreeuwt fanatiek aanwijzingen: "Kom op, onder die bal moet je zitten, meer door de knieën, je benen moeten het werk doen, niet je armen". Zelfs volleyballen is nadenken. Je linkervoet zus en je rechtervoet zo, je armen hoog zodat je eronderdoor kan kijken hoe de spelsituatie zich ontwikkelt, de vingers goed gespreid zodat je de bal goed kan sturen, enzovoorts enzovoorts. Daarbij komt nog dat het een razendsnel spelletje is. In een fractie van een seconde moet je beslissen hoe je de bal gaat behandelen. Een echte neurotensport dus. Geen wonder dat die Zwerver en z'n maatjes een beetje geflipt zijn. Dat gekrab aan elkaars kont na elk gemaakt punt is natuurlijk om de opgekropte zenuwen een beetje kwijt te kunnen. Dit kleffe gedrag is toch wel enigszins te begrijpen als we aan het eind van de training nog een partijje gaan doen; opperste concentratie is noodzakelijk, niet alleen op jezelf maar ook op je medespelers; wie staat waar en hoe wil de ander de bal het liefst toegespeeld krijgen?

Een slopende zaak, zo'n volleybaltraining. Na een half uur ben ik al drijfnaat. En tijdens het partijje sta ik constant te

gapen. "Job, dat is gewoon suikergebrek", troost teamgenote Ilse mij. Ilse van Vliet (25) en haar vriendin zijn fanatieke volleybalsters. Zij zitten in één van de ongeveer dertig gemengde universiteitsteams die een onderlinge recreatieve competitie hebben opgezet. Hun team heet 'Pleur'm d'r over', en ze zijn winnaar van de B-poule. Uit de namen van de andere teams blijkt dat volleyballers ook nog eens geweldig creatief zijn. Zo hebben de volleyballende Tukkers aan de RL zich verenigd in het team 'Tuktuk', de Brabanders in het team 'Xlaou', hetgeen Brabants schijnt te zijn voor 'ik sla jou'. Daarnaast zijn er nog de 'Netbusters', de 'Placebo's', ja zelfs de 'Flying doctors' ontbreken hier niet.

De volleybaltraining gaat om acht uur bijna naadloos over in het BOMmen. Birgitte verwisselt haar flodderbroek voor een strakke legging, knoopt een zakdoek om het hoofd, zet de microfoon op en even later staat ze alweer te buppelen voor een groep van zo'n veertig meiden. Ook een paar volleybalsters pikken het BOMmen nog even mee. In de nok van de bal, naast het krachtbonk, hangt een eenzame fitnesser zich op te trekken aan de spanten. Wat een activiteit. Het is tijd voor een douche.

Chris van der Grinten

Geen zin

Het is mooi weer, zondag en bijna vakantie. Ik heb geen zin om een kollumpje voor het blad van onze ZULO te schrijven. Vandaar dat ik auto-plagiaat ga plegen: ik pik een kollumpje van mezelf (uit De Psycholoog, mei 1993). Buitengewoon nuttig voor (toekomstige) werkers in de gezondheidszorg. In de praktijk van menig geneesheer, geneesdame en gezondheidskundige is het verzamelen van non-informatie populair tijdverdrijf. Wij munten uit in het snel verkrijgen van veel gegevens over de biopsychosociologie van een individu. Het nut daarvan zou hem zitten in de toepassing van de verzamelde kennis in de behandeling. Psychologische klachten, zo meent bijvoorbeeld de psychotherapeut, zijn voor elk individu verschillend. Van het probleem en alles wat daarmee samenhangt moet een uitgebreide analyse gemaakt worden en de behandeling moet, om effectief te zijn, op die individuele leest worden geschoeid.

Is dat zo? De effecten van psychotherapie zijn goed te documenteren. Dat doen psychologen dan ook en zij vinden steeds weer dat niet elke vorm van psychotherapie even effectief is: sommige vormen van therapie werpen meer vruchten af dan andere. Wil een fobicus, bijvoorbeeld, van zijn angst af, dan kan hij beter niet in psychoanalyse gaan maar aan exposure in vivo doen. En een flink deel van de patiënten met eetstoornissen geneest door cognitieve gedragstherapie terwijl Rogeriaans hummen, om maar iets te noemen, geen zoden aan de dijk zet.

"Tja, dat kan wel zo zijn", oppert de snuggere therapeut, "maar een probleem met die effectstudies is dat patiënten willekeurig aan een behandelprotocol toegewezen worden en dat zo'n protocol geen ruimte laat voor aanpassingen aan de individuele problematiek van de patiënt. In de klinische praktijk is de behandeling juist zo veel mogelijk aan de individuele cliënt aangepast, terwijl dit in een protocollaire behandeling zo weinig mogelijk gebeurt. Het onderzoek is dus niet representatief en ik weet zeker dat een op het individu gerichte behandeling effectiever is dan welke gestandaardiseerde behandeling dan ook."

De Duitsers Schulte, Künzel, Pepping en Schulte-Bahrenberg toetsten de hypothese dat therapeutisch maatwerk superieur is aan confectie en rapporteerden hierover in het tijdschrift Advances in Behaviour Research and Therapy (1992, 14, 67-92). Het is een prachtstudie.

120 fobici werden behandeld door 28 ervaren therapeuten. De experimentele groep (n=40) kreeg een therapie op maat: de behandeling werd gebaseerd op de individuele probleemanalyse van de patiënt en de (ervaren) therapeut mocht zich bedienen van alle technieken die hij voor deze patiënt goed achtte. De eerste controlegroep (n=40) werd volgens protocol behandeld. De therapie werd beschreven in een handleiding met duidelijke instructies over wat er gedaan moest worden (exposure in vivo & cognitieve herstructurering) en wanneer dat moest gebeuren. De behandeling was voor alle patiënten in deze groep gelijk en stond dus los van individuele bijzonderheden.

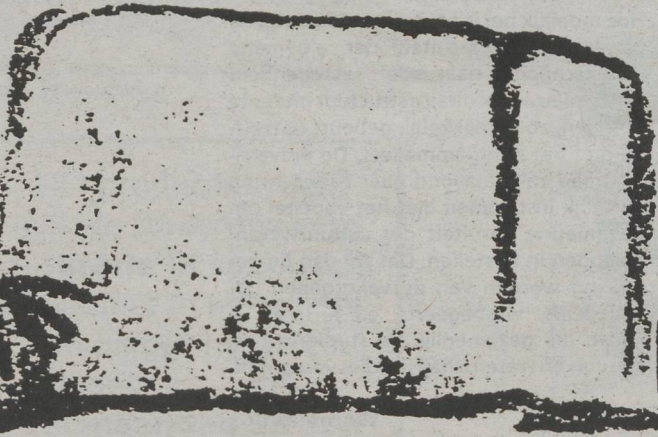
De tweede controlegroep, de zogenaamde yoked control group, kreeg een therapie op maat van een ander. Elke patiënt uit de yoked control groep kreeg net zo'n behandeling als een willekeurig individu uit de experimentele groep: de behandeling was dus op maat, maar op het lijf van iemand anders geschreven. Gaat u gerust even zitten. Na de protocollaire behandeling bleek 67% van de patiënten geheel of grotendeels genezen, na de individuele therapie op maat was dat 39% en de therapie op maat van een ander was succesvol in 44% van de gevallen. Omdat het genezingspercentage in beide 'maatgroepen' ongeveer even groot was kan geconcludeerd worden dat maatwerk niet van belang is voor het succes van een therapie: of iemand nu volgens zijn eigen probleemanalyse of die van zijn buurman behandeld wordt, het maakt geen verschil. De standaard exposure behandeling bleek het best en exposure bleek overigens ook de beste voorspeller van succes in de therapieën op maat (sommige ervaren therapeuten achtten exposure bij een maatwerkpatiënt geïndiceerd).

Er is geen dwingende reden om aan te nemen dat bovenstaande niet voor andere gezondheidswetenschappen en geneeskunde geldt. Wordt het niet hoog tijd dat gezondheidswetenschappers, psychotherapeuten en andere geneesheren en -dames zich na de vakantie uitsluitend bezig gaan houden met het verzamelen van relevante informatie?

Anita Jansen

WAARSCHUWING VOOR NEVENFUNCTIONARISSEN

HET GEBRUIK VAN BRIEFPAPIER VAN DE UNIVERSITEIT SCHAADT DE CARRIERE HET KAN KAPITAALKANKER OF HONORARIUMKLACHTEN VEROOZAKEN.

R&T

ROEL'S

DIT IS EEN PUBLIKATIE VAN DE BOND VAN ONBEWUST KLUSSENDE HOGLERAREN (BOKHO). MET DANK AAN ROEL'S ADVIESBUREAU (OOK VOOR NEVENFUNCTIONERINGSGESPREKKEN).

„Als een hoogleraar geen enkel bijbaantje heeft, wordt dat vreemd gevonden”

Een hoogleraar die niet 'bijklust' wordt binnen zijn vakgroep niet voor vol aangezien. Het hebben van meerdere bijbanen is in de universitaire wereld de normaalste zaak van de wereld, waar geen enkel college van bestuur zich tegen verzet. Colleges zijn echter zelden op de hoogte van de omvang van dit soort activiteiten.

Dat zegt mr. H.J. Zeevalking in een reactie op het aftreden van staatssecretaris In 't Veld, vorige week donderdag. Zeevalking, voormalig staatssecretaris van Justitie, is voorzitter van de commissie die minister Ritzen voor 1 september zal adviseren over gebruiken en regels rond nevenfuncties aan universiteiten. De commissie heeft inmiddels een inventarisatie afgerond van de regels die universiteiten voor het bijkussen hebben opgesteld.

Nevenwerkzaamheden zijn de normaalste zaak van de wereld onder hoogleraren, en ook onder lager wetenschappelijk personeel, zo is de commissie gebleken. „Als een hoogleraar geen enkel bijbaantje heeft, wordt dat vreemd gevonden”, aldus Zeevalking. „Iedereen is er voorstander van dat wetenschappelijk personeel ook buiten de deur werkt”, zegt Zeevalking, „de colleges van bestuur inbegrepen”.

Volgens de commissievoorzitter „zou het best eens waar kunnen zijn” dat hoogleraren slechts aan de universiteit verbonden willen blijven als zij nevenwerkzaamheden mogen verrichten, zoals mr. K.J. Cath in een reactie beweert. Cath is voorzitter geweest van het college van bestuur in Leiden.

Het was minister Deetman die in de jaren '80 de deur voor hoogleraren heeft opengezet, aldus Zeevalking. Hij kwam met een regeling die het universiteiten toestond om excellente hoogleraren eenmalig gedurende maximaal vijf jaar meer te betalen dan het normale salaris. Het ging daarbij om tijdelijke aanstellingen. Met die rege-

ling werd erkend dat het gebruikelijke salaris te laag was om top-hoogleraren voor de wetenschap te behouden. Vervolgens werden universiteiten door Deetman gestimuleerd om contact te zoeken met het bedrijfsleven.

Het voornaamste probleem rond het bijkussen is volgens Zeevalking waar de verdiensten naar toe gaan. Verdwijnen zij in de zak van de hoogleraar, of draagt die een deel af aan zijn vakgroep of faculteit?

„Daar is vaak niets voor geregeld”, aldus Zeevalking. „Colleges van bestuur hebben dan in de verste verte niet in de gaten wat er zich afspeelt.” Daarom betitelt hij de kwestie In 't Veld als „heel merkwaardig”. De voormalig staatssecretaris had nu juist wel uitvoerige afspraken gemaakt over zijn neven-activiteiten als hoogleraar van de Erasmus Universiteit in Rotterdam en de afdracht van verdiensten.

Minister Ritzen heeft volgens Zeevalking zijn huiswerk niet goed gedaan. De dag nadat hij door vice-premier Kok was benaderd om staatssecretaris Wallage op te volgen, had In 't Veld de minister immers een

uitgebreid overzicht gestuurd van zijn nevenactiviteiten. Zo werd Ritzen geattendeerd op de mogelijke politieke gevoeligheid van het feit dat In 't Veld als hoogleraar naast zijn wetenschappelijke werk een aanzienlijk aantal andere, betaalde functies vervulde.

Er was sprake van een dubbele gevoeligheid. Aan de ene kant zou het onderwerp nevenactiviteiten in de portefeuille van de nieuwe staatssecretaris komen. Aan de andere kant had In 't Veld wel erg veel extra geld verdiend met zijn bijbanen, in een periode waarin het inkomen van veel Nederlanders was gedaald.

Ritzen zag het risico op dat moment kennelijk niet, want In 't Veld werd twee dagen later beëdigd. Pas nadat Vrij Nederland had bericht over de extra inkomsten van In 't Veld en het gebruik van briefpapier van de EUR voor zijn eigen advies-BV drongen de „politieke risico's” in hun volle omvang tot de minister door, met de bekende afloop.

HOP, Pieter Evelein

Het alarmnummer werd twee keer gebeld, maar niemand nam de telefoon op

Veiligheid en gezondheid in Faculteiten II zijn nog altijd omstreden

Er komt een gesprek tussen het college van bestuur en vertegenwoordigers van drie medezeggenschapscommissies over de veiligheidssituatie in het nieuwe faculteitengebouw in Randwijk. Dat is een gevolg van een ultimatieve 'open brief' die medio mei door de MC's aan het college werd verzonden. Daarin wordt de vrees uitgesproken dat er bij een calamiteit meer gewonden en zelfs doden zullen vallen dan nodig is.

De brief is opgesteld door het 'Arbo-platform': leden van de medezeggenschapscommissies van de algemene diensten en de faculteiten geneeskunde en gezondheidswetenschappen, alledrie gebruikers van Faculteiten II. Het platform legt zich toe op de naleving van de arbeidsomstandighedenwet, kortweg de Arboret, in de nieuwbouw. In de open brief wordt de verantwoordelijke bestuurders verweten dat er een jaar na de ingebruikname van het gebouw nog steeds geen duidelijke procedures en instructies zijn waaraan de medewerkers zich kunnen houden in geval van calamiteiten. Er is wel een jaarplan van het bureau Veiligheid en Milieu, er is een calamiteitenplan, maar veel meer dan papier is dat alles niet, vindt men. Concrete instructies ontbreken, voorlichting wordt niet gegeven, ontruimingsoefeningen zijn nog nooit gehouden. Een belangrijk bezwaar is dat er geen operationele bedrijfs-hulpverleningsdienst met Ehbors bestaat. De Arboret stelt die verplicht. Volgens de onofficiële voorzitter van het Arbo-platform, Arno Lataster, duurt de uitvoering van dit soort zaken veel te lang. Intussen vinden er kleine incidenten plaats die het ergste doen vrezen voor het geval er iets gebeurt met grotere repercussies. Zo is menige gangdeur met een ketting afgesloten en zijn andere deuren niet geheel op hun brandwerende taak berekend omdat ze altijd een beetje open blijven staan.

Er is een stickertje met een alarmnummer (1333) dat op de telefoontoestellen geplakt kan worden; bij (overigens loos) brandalarm is het nummer twee keer gebeld en werd er niet opgenomen. Het vorig najaar heeft Veiligheid en Milieu de laboratoria gecontroleerd en onder meer vastgesteld dat niet alle ventilatieroosters deugden. De vakgroepen werden in kennis gesteld, daarna is er bitter weinig gebeurd. Registratie van het aantal mensen in het gebouw is volgens Lataster noodzakelijk, maar gebeurt niet. Mocht er een ramp plaatsvinden, dan weet niemand hoeveel mensen zich waar in het gebouw bevinden. Dat de open brief spreekt van een kans op meer gewonden en zelfs doden, acht hij niet overdreven.

Waar de medezeggenschapscommissies en het Arbo-platform vooral tegenaan lopen is een gebrek aan duidelijk omschreven verantwoordelijkheden, zegt Lataster. Omdat er drie beheerseenheden gebruik maken van het gebouw, de diensten en de twee faculteiten, zijn er drie directeurs tot wie men zich kan richten. Die verwijzen dan vaak weer naar het college van bestuur, luidt de klacht, waarna men vervolgens niets meer verneemt. De open brief aan het college is een gevolg van groeiende irritatie over dat punt.

Die irritatie is inmiddels wederzijds. Collegelid dr. K. Dittrich verbaast zich er hogelijk over dat het Arbo-platform nooit rechtstreeks gepoogd heeft om met hem in gesprek te komen. De schriftelijke reacties van het platform op de verschillende plannen van bijvoorbeeld Veiligheid en Milieu, kenschetst hij niet als een dergelijke poging. De vorm van een open brief als zodanig en zeker het daarin opgenomen dreigement dat men wel eens „minder sympathieke vormen van communicatie” zou kunnen gaan hanteren als er niet tijdig en bevredigend door het college zou worden gereageerd, is bij hem niet in goede aarde gevallen. Desalniettemin heeft hij de MC's, het bureau Veiligheid en Milieu en de betrokken directeurs uitgenodigd voor een gesprek op 29 juni. Voorafgaand daaraan wil hij

Faculteiten II: niemand weet hoeveel mensen er binnen zijn, en een ontruimingsoefening is nog nooit gehouden (foto Nelis Tutkey)

niet ingaan op de inhoud van de open brief, anders dan met de mededeling dat er sprake is van een „informatiekloof” en dat men juist hard bezig is om die maatregelen te nemen die door het Arbo-platform verlangd worden. Tevens is er uitzicht op een oplossing voor het competentievraagstuk. Er is een voorstel voor een beheersstructuur voor het gebouw in de maak, dat een einde zal moeten maken aan de verwarring over de vraag wie waarvoor verantwoordelijk is.

Gezondheidsklachten

Het college heeft nu ook schriftelijk gereageerd op vragen die in de universiteitsraad zijn gesteld over gezondheidsproblemen in het gebouw aan de Universiteitssingel 50. In de reactie worden alle klachten op een rijtje gezet. In de meeste gevallen gaat het over stank, geïrriteerde luchtwegen, slijmvliezen en ogen, hoofdpijn en concentratieproblemen. De klachten zijn overwegend lokaal: op bepaalde verdiepingen in bepaalde delen van het gebouw. In een aantal gevallen zijn de oorzaken opgespoord (slecht werkende stankafsluiters bijvoorbeeld), voor het overige tast men nog in het duister. De problemen worden toegeschreven aan het feit dat het pro-

gramma van eisen dat bij de aanvang van de bouw werd gehanteerd, in de loop der jaren achterhaald is door nieuwe ontwikkelingen. Het college wil voorlopig geen conclusies trekken over een mogelijk verband tussen de gezondheidsbeleving van de medewerkers en de kenmerken van het gebouw. Eerst wil het de achtergronden van alle incidenten geanalyseerd en verholpen hebben. Hoewel die analyse nog niet gereed is wordt al wel geconcludeerd dat de meeste problemen een gevolg zijn van „kinderziekten”. Een enkel fenomeen is onoplosbaar: de saai binnenkant van het gebouw. „De klachten zijn terecht maar er valt niets aan te doen”, schrijft het college.

Wammes Bos

Ritzen koeltjes uitgezwaaid

Ik ben er nog. Meer had minister Ritzen deze week in het periodiek overleg met het hoger onderwijs eigenlijk niet te melden. Veertig minuten hield men elkaar in Zoetermeer bezig, maar geanimeerd werd het niet: Voor het hoger onderwijs lijkt het tijdperk-Ritzen voorbij. Een bedankje kon er bij zijn tegenspelers niet vanaf. Ze bleken vooral bezorgd over de bescherming tegen komende bezuinigingen.

Voordat de inkt van dit blad goed droog is, heeft het hoger onderwijs wellicht een nieuwe staatssecretaris. Een gematigde bewindspersoon die negen maanden op de winkel past, terwijl minister Ritzen de problemen van basis- en voortgezet onderwijs aanpakt. Dat gold begin deze week als het logische vervolg op het achtdaagse bewind van Roel in 't Veld als staatssecretaris voor het hoger onderwijs. Toch begon het overleg in de HO-kamer maandag nog alsof er niets veranderd is. Op de voorzittersstoel zat als vanouds Jo Ritzen. Hij beloofde 'continuïteit' en de anderen repten van 'consolidatie'. Maar allengs werd duidelijk hoe weinig deze bezweringsformules betekenden, en hoe weinig Ritzen en de bestuurders in het hoger onderwijs elkaar nog te vertellen hebben. Men duldde elkaar, maar zonder veel hartelijke woorden.

Op 7 juni was het narrige afscheid van Ritzen begonnen. In een vooroverleg met de VSNU kwam hij die maandag met het onverwachte nieuws van de portefeuillevisseling. Met een gezicht alsof het een begrafenissen betrof, meldde hij dat zijn geliefde portefeuille hoger onderwijs hem ontvallen was. Het medeleven van de universiteitsbestuurders bleek gering. Vriendelijk namen ze het nieuws voor kennisgeving aan, maar een "Jo, we zullen je missen" kon er niet af.

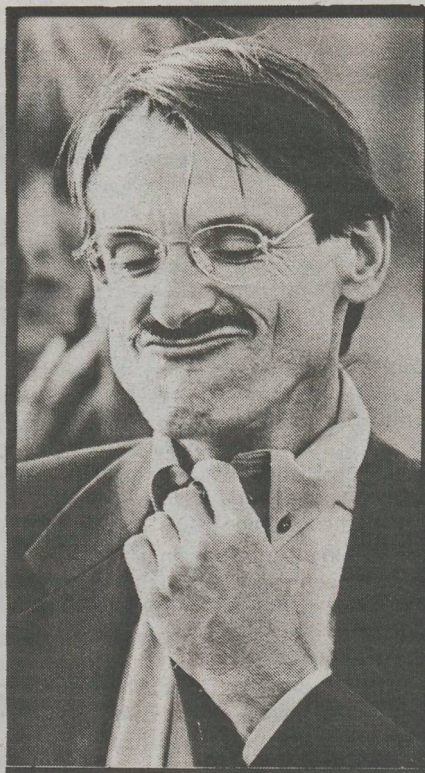
Een zelfde overleg met de onderzoeksgeschiedenis NWO verliep zelfs in een ronduit kille sfeer. Menend dat dit zijn laatste contact met Ritzen was, wilde NWO-voorzitter Borgman blijkbaar afrekenen met de man die hem ooit 125 miljoen extra beloofde maar na een half jaar die belofte weer inslikte.

Hoe tevreden de universiteitsbesturen in 1989 bij de start van 'hun' minister ook waren, dat enthousiasme is tot de schrik van Ritzen bekoeld. Lof is er voor de manier waarop hij het budget voor het hoger onderwijs heeft beschermd. Maar zijn neiging tot detailbemoeienis wekt bij bestuurders groeiende ergernis, zeker omdat uitspraken over een aantal knellende kwesties op zich laten wachten. De komst van In 't Veld als staatssecretaris wekte - terecht of ten onrechte - hoop op inspiratie, slagvaardigheid en lange termijnbeleid. Maar die droom was snel voorbij.

Dus zat daar maandag in de HO-kamer een ietwat hulpeloze Ritzen. In dit korte stadhouderloos tijdperk kwam hij het hoger onderwijs 'continuïteit' beloven. Maar verdere discussie werd door alle betrokkenen zorgvuldig gemedend, met twee kleine uitzonderingen.

Een rondje over het Hoger Onderwijs- en Onderzoeksplan (HOOP) dat deze zomer wordt geschreven, liet zien hoe bezorgd het hoger onderwijs is over zijn bescherming tegen bezuinigingen in de komende jaren. Per 1 januari 1994 loopt immers het hoofdlijnenakkoord met de minister af. "Met de terugkeer naar jaarlijks veranderende budgetten kunnen wij niet werken", betoogde H. Kemner van de HBO-Raad. "Er is behoefte aan meerjarige zekerheid." Maar Ritzen kon weinig beloven. Hij herkende het probleem en verzekerde dat er nog over gepraat en geschreven zal worden.

In de rondvraag zette VSNU-voorzitter ir. W. van Lieshout in voor het slot-akkoord, over de kwestie-In 't Veld. Van een oordeel over de zaak zelf onthield hij zich. Maar: had het kabinet niet zelf in de publiciteit soms de indruk gewekt dat er op grote schaal "ongewenste situaties" bestaan met

Ritzen: verhouding met universiteiten in loop der jaren bekoeld (foto Nout Steenkamp)

hoogleraren? Hij vroeg Ritzen die indruk weg te nemen, want hadden de universiteiten en hij niet dezelfde visie op deze problematiek?

Maar zo simpel kon Ritzen het straatje van de universiteiten niet schoonvegen. Zeker, vond hij, moet een ondernemende universiteit de ruimte hebben om zich ook in haar nevenactiviteiten "voluit te ontplooiën", maar dat moet dan "binnen spelregels die breed worden gedragen in de samenleving". Met die formulering, die alle ruimte openlaat voor heftige politieke reacties op het rapport van de commissie-Zeevalking, moesten de universiteiten het doen. Het wachten is op de nieuwe staatssecretaris.

HOP, Frank Steenkamp

Medisch Centrum Zuid (vervolg)

Telefoon. „Met de secretaresse Anesthesiologie, heeft U een ogenblikje? Professor De Lange wil U spreken.”

„Natuurlijk”

Van dat vriendelijke antwoord wordt misbruik gemaakt: het ogenblikje duurt nogal lang. Nomen est omen.

De Lange: „Meneer, u heeft twee weken geleden in de Observant geschreven dat ik professor Penn een tik op de neus heb gegeven, hoe komt u daarbij? Dat klopt helemaal niet! Hij heeft mij aangevallen, ik hem niet! Mijn ribben waren gebroken, mijn schouder en mijn arm waren gekneusd en mijn horloge was kapot. Hoe komt u erbij om te zeggen dat ik professor Penn heb geslagen?”

„Ik had tijdens het kort geding van Penn tegen het ziekenhuis iets over een handgemeen horen zeggen en daar heb ik navraag naar gedaan. Iemand die het voorval van dichtbij had meegemaakt, vertelde me toen dat U en Penn het met elkaar aan de stok hadden gekregen over een operatie. Penn had U toen bij de jas gegrepen en U had teruggeslagen.”

„Helemaal niet, u moet in de krant zetten wat er werkelijk is gebeurd: Penn heeft mij aangevallen, ik heb niets gedaan. Penn heeft van de directie te horen gekregen dat hij zou worden geschorst als hij binnen een jaar weer zoiets zou doen. Ik heb geen straf gekregen. Schrijf dat verhaal maar eens op!”

„Dat wil ik best, maar vindt u het wel verstandig?”

„Natuurlijk, anders blijft iedereen denken dat ik Penn heb geslagen.”

„Mij best, vertelt u maar, dan schrijf ik het op.”

„We hadden een zware dag achter de rug, het liep tegen één uur 's nachts en iedereen was doodmoe. Toen kwam er een chirurg vertellen dat er nog een patiënt geopereerd moest worden. Maar ik vond dat die operatie beter kon wachten tot de volgende ochtend. Ons team was moe, we waren al twintig uur aan het werk en ook de chirurg was moe. Bovendien liep die patiënt nog gewoon rond. Toen haalde de chirurg Penn erbij. Die vloog als een wildebeest op me af. Ik kreeg klappen en hij gooide me tegen een deur. Daar bleef ik liggen, ik kon bijna niet meer opstaan, zo'n pijn had ik. Er is een medisch rapport van gemaakt, dat kan ik U zo laten zien. Daar staat alles in: ik had gebroken ribben, een gekneusde arm en een gekneusde schouder. Ik heb een dag niet kunnen werken.”

„Hoeveel ribben had U dan gebroken?”

„Eén, en één gekneusd.”

„En wat gebeurde er met Penn?”

„Die heeft een officiële waarschuwing gekregen. Als hij binnen een jaar weer zoiets zou doen, zou hij geschorst worden.”

Twee dagen later. „Professor De Lange, ik heb niet goed begrepen of U nu een of twee ribben had gebroken.”

„Twee, ik had er twee gekneusd.”

„Heeft U nadien nog iets van Penn gehoord?”

„Ja hij heeft een tijd later zijn excuses aangeboden.”

„En heeft hij het horloge dan niet vergoed?”

„Nee hoor,” klinkt het lachend.

Jacques Herraets

Ansicht

(Foto ABC)

Een klas vol met treiterende tieners of een bus met twintig Engelse gemeenteraadsleden wier gemiddelde leeftijd zo rond de 63 ligt. Ik weet niet wat erger is. Het laatste is in ieder geval beoorlijk erg, kan ik nu uit eigen ervaring meedelen: vorige week mocht ik met de Commissie Ruimtelijke Ordening mee op werkbezoek, in de bus.

Een kaal, rood aangelopen Labour-lid vecht op leven en dood met een Conservatieve tegenstander met een hoornen bril uit het jaar blok of gele strepen op het wegdek al dan niet de kleinhandel aantasten, terwijl de voorzitter van een afstandje toekijkt en zijn derde sigaret binnen tien minuten in zijn mond steekt. Voor in de bus voorziet een vrouwelijke vertegenwoordiger als een echte moederkloek iedereen van toffe en de rest van de mannen klaagt over cricket, een sport waarin de Britten vandaag de dag ook al niets meer te vertellen hebben, of over het Verdrag van Maastricht, waar ze al helemaal niets over te vertellen hebben maar nog steeds het tegenovergestelde beweren. Margaret Thatcher, die tegenwoordig Barones Thatcher heet en nog steeds in bezit is van dezelfde scherpe tong, heeft pas geleden haar kruistocht tegen "het Europese monster" hervat in The House of Lords die nu met haar opgescheept zitten. De Labour's praten lacherig over Maggie als "She who's been kicked upstairs". Het is een goed Engels publiek geheim en gebruik dat degenen die een blunder maken in The House of Commons weggepromoveerd worden naar The House of Lords, dat voor het grootste gedeelte bevolkt wordt door vegeterende oud-gedienden.

Zo ver heen zijn de Boltontiaanse raadsleden nog niet, maar dat weerhoudt ze er niet van om er af en toe rare ideeën op na te houden. Op een vervallen plek in de stad, die de gemeente nieuw leven hoopt in te blazen met de hulp van een grote supermarktketen, staat de helft van de raadsleden

hoofdschuddend onder een boom die heel misschien moet verdwijnen, in plaats van zich erom te bekommeren of het wel de moeite waard is om miljoenen ponden in dit project te stoppen.

De voorheen bekvechtende raadsleden zijn het nu roerend eens dat die mooie oude boom voor geen goud (of miljoenen) omgebakt mag worden. In de Onderwijs en Kunstcommissievergadering daarentegen lopen de gemoederen tussen Conservatieven en Labour's weer hoog op. (Mijn zitulees heeft zich de afgelopen weken flink ontwikkeld: vergaderingen over ruimtelijke ordening, vergaderingen over criminaliteitsbestrijding, vergaderingen over vrijetijdsvoorzieningen, onderwijs, kunstsubsidies en huisvesting.) Onderwerp van de ruzie zijn de toetsen voor

veertienjarigen die de Minister van Onderwijs John Patten, tegen het advies en de wil van deskundigen en leraren in, toch heeft ingevoerd. De toetsen zijn bedoeld om de capaciteiten van iedere leerling individueel te testen, een soort CITO-toets. De kritiek is dat ze geen rekening houden met de achtergrond van de leerling of de grootte van de klas. Als protest tegen het on-democratische gedrag van de Britse regering heeft meer dan driekwart van de Engelse scholen de toetsen in de kast laten liggen. En nu is de Minister heel boos en beveelt dat de gemeenten onwillige scholen ertoe moet dwingen zijn wensen uit te voeren. De meerderheid van de Onderwijs en Kunstcommissie, die net als de Boltontiaanse gemeenteraad voor tweederde uit Labourleden bestaat, is van mening dat de minister op het dak kan gaan zitten. Omdat ze een politiek orgaan is mag ze dat niet zo zeggen en zeker niet in Engeland. Dus wordt er besloten de scholen een briefje te sturen met de boodschap

dat de gemeenteraad begrip heeft voor de problemen van de scholen met de toets. Dit tot woede van de Conservatieve vertegenwoordigers, die bang zijn dat ze door de bazen in Whitehall op het matje zullen worden geroepen. De meerderheid is echter niet te vermurwen. Dus wordt er, na flink wat heen en weer geschreeuw en een half uur later besloten hun bezwaren officieel op te nemen in de notulen. "Och ja, als het lokaal bestuur efficiënt zou moeten zijn, konden ze het nemen van besluiten beter overlaten aan de ambtenaren. Democratie is gewoon inefficiënt van zichzelf", sprak een ruimtelijke ordening-ambtenaar tijdens de lunch en goot tevreden nog een halve liter bier in zijn keelgat.

Judith Kuijk

'Ken uzelf' als conclusie van dertig jaar filosoferen

We dachten dat ze niet meer bestonden, de proefschriften die de kroon zetten op een jarenlange wetenschappelijke reflectie. En dan duikt temidden van de min of meer geslaagde bewijzen dat aio's in vier jaar tijd de beginselen van het onderzoek onder de knie hebben, plotseling een fundamentele overdenking van de ethiek van de welvaart op. De vrucht van dertig jaar denken over de grondslagen van de sociale politiek. Niet dat de auteur, Gabriel Fagnière, 59 jaar, al die jaren niets anders heeft gedaan. Zijn dagelijkse werk vereiste die bezinning, vooral in de elf jaar dat hij directeur was van het Europees Centrum voor Werk en Samenleving in Maastricht.

Gabriel Fagnière, Zwitser van geboorte en gaandeweg model-Europeaan geworden, was tot voor kort directeur van het Europese studieprogramma aan de Central European University in Praag en wordt binnenkort (in oktober) rector van het Europa College in Brugge. Van oorsprong filosoof ontwikkelde hij zich later meer in de richting van de politieke en sociale wetenschappen. Toen hij aan het begin van de jaren zestig in zijn geboorteplaats Lausanne aan de universiteit was verbonden, eerst als assistent en later als lector, vatte hij belangstelling op voor de rol van het 'subject' in wat de Fransen de 'philosophie morale' noemen. Hij ging op zoek naar de drijfveer waardoor de mens zich zelf verantwoordelijk voelt voor wat er om zich heen gebeurt. Onder invloed van de Franse existentialisten kwam hij terecht bij de 'obligation morale', de morele verplichting. Vandaar dat Maritain en Sartre veelvuldig in zijn boek voorkomen en dat gisteren tijdens de promotie de promotiecommissie rijkelijk voorzien was van Belgische opposenten, die meer vertrouwd zijn met de Latijnse filosofie en de bijbehorende taal, het Frans.

Dat Fagnière Maastricht koos voor zijn promotie, heeft het meest te maken met de hechte vriendschap die hij heeft gesloten met (inmiddels emeritus-) hoogleraar prof. Wil Albeda, die indertijd lid was van de programmacommissie van het ECWS. Albeda was samen met prof. E. Kimman de promotor van Fagnière. Enigszins spottend merkte de promovendus in zijn tiende stelling op: „Er kan maar één plaats het middelpunt van de wereld zijn: de plaats die het individu bedenkt; vandaar dat dit proefschrift Maastricht tot middelpunt van de wereld verheft.”

Welvaart

Als hij dertig jaar geleden het boek had voltooid, zou het ongetwijfeld een abstracte verhandeling zijn geworden. Nu heeft hij onder invloed van zijn loopbaan een sociaal-economisch kader gekozen, dat aansluit bij de interessesfeer van de economische faculteit. Dat kader omschrijft hij als de 'ethiek van de welvaart', hoewel 'prospérité' volgens Fagnière in het Frans een bijbetekenis van 'overvloed' heeft.

De titel van zijn boek 'L'obligation morale et l'éthique de la prospérité' en de ondertitel 'Le retour du sujet responsable' verraden dat Fagnière zich zorgen maakt over het amorele karakter van de welvaart, die haar doel voorbij is geschoten en nu alleen nog onder het motto 'teeds meer' verder raast. In dat systeem is de mens de verantwoordelijkheid voor zijn eigen handelen kwijtgeraakt, vindt Fagnière. Het ongelimiteerde welvaartsdenken heeft ertoe geleid dat de waarde van het subject wordt afgemeten aan de bijdrage die hij levert

aan de productie en consumptie: ik handel, dus ik ben. De gedachte van het liberalisme dat de ware vrijheid bereikt kan worden door een staat die de economische krachten de vrije loop laat, is een illusie gebleken die eerder tot slavernij dan tot vrijheid heeft geleid, aldus Fagnière in zijn proefschrift. De mens moet zich zelf weer leren handhaven als een vrij subject, dat zijn verantwoordelijkheid neemt. En de staat moet zich daarnaar gedragen, dat wil zeggen: afstand nemen van het welvaartsdenken en de mens in staat stellen vrije keuzes te maken.

Dagvers

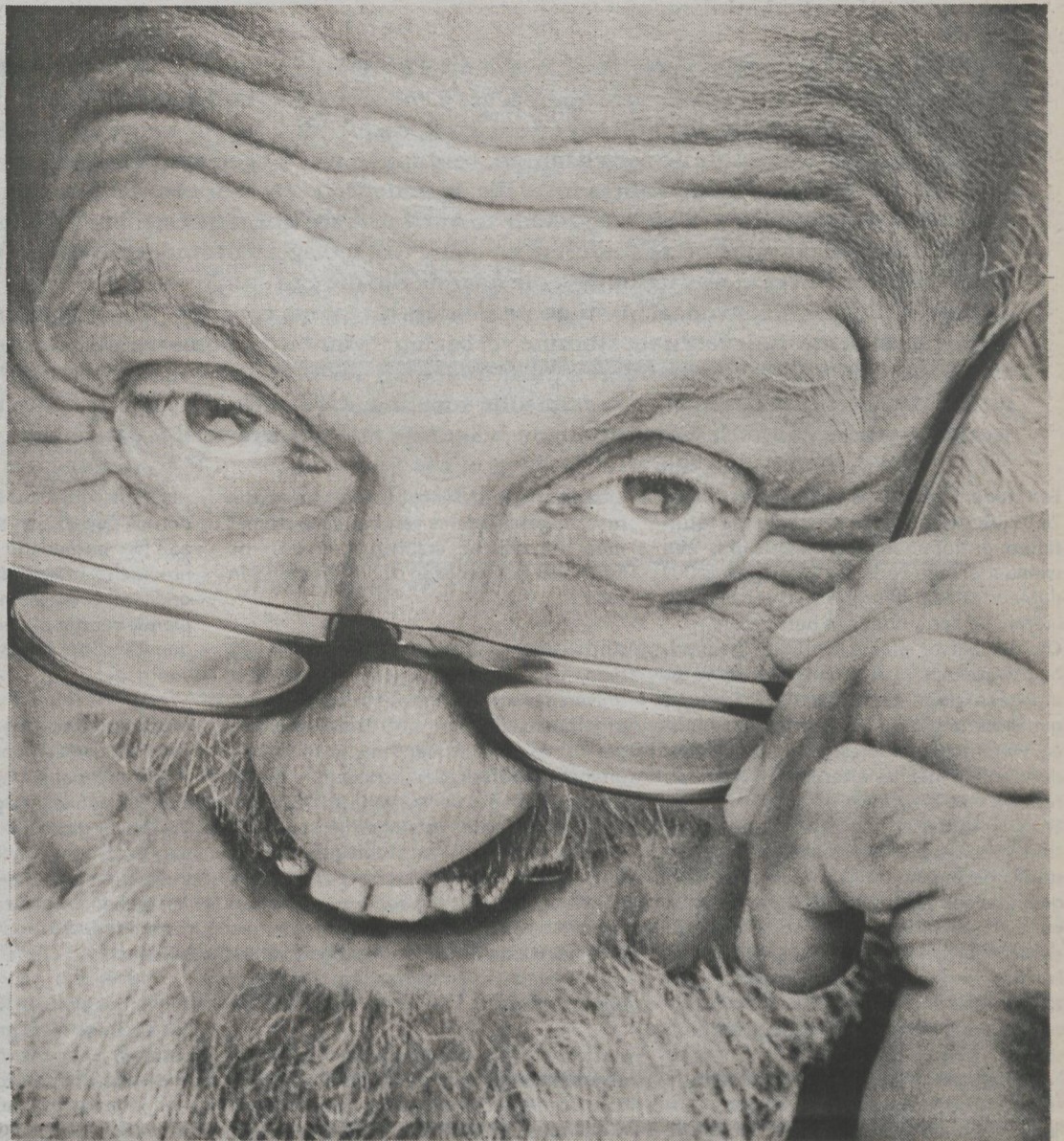
Tijdens de promotie kon Fagnière nog een 'dagvers' voorbeeld aanhalen om het primaat van de economie in het huidige staatsdenken te illustreren: „In de oorspronkelijke tekst van het communiqué van de Europese top in Kopenhagen had Jacques Delors laten opnemen dat de rechten van de werknemers in economische hervormingen dienden te worden ontzien, maar dat zinnetje komt in de definitieve tekst niet meer voor. Dat bewijst opnieuw dat de economie voorgaat: eerst groeien, dan aan de mensen denken.”

De behandeling van werklozen in deze samenleving heeft Fagnière nog het meest aan het denken gezet en hem teruggebracht bij de notie van de morele verplichting, zegt hij zelf. „In religieuze zin is de mens het houvast van het absolute kwijtgeraakt, maar ook als humanist maak ik mij zorgen. In een wereld waarin alleen de prestatie telt zie ik teveel mensen die zich beperken tot een oppervlakkig oordeel. De kleine ambtenaar is tevreden als hij een auto heeft en twee weken op vakantie kan, de bankier is voldaan als hij een paar miljoen extra heeft verdiend en de wetenschapper als zijn artikel gunstig wordt onthaald. Politici houden de mensen voor dat het goed gaat omdat we vorig jaar eentiende procent meer groei geboekt hebben dan ons buurland. Als wetenschapper maak ik mij ongerust over het gebrek aan kritische instelling waarmee deze toestand wordt geaccepteerd. Scholieren en studenten leren ook niet meer na te denken of een kritische geest te ontwikkelen.”

Praag

Als opvoeder krijgt Fagnière op verschillende manieren de kans eigenhandig kritische subjecten te vormen. Zijn eigen kinderen stelt hij vragen, hij houdt hen zijn gedachten voor in de hoop dat die later hun uitwerking niet zullen missen: „Zoals u weet worden ouders pas gewaardeerd als ze er niet meer zijn. Ik vind zelf dat ik een geslaagde carrière heb gemaakt, maar ik probeer steeds te laten zien dat er andere waarden zijn in het leven, waar je niet voor hoeft te presteren.”

Wat hield hij dan in Praag, waar hij tot voor kort een Europees studieprogramma leidde, de studenten voor, die uit een mislukt systeem komen en nu wachten op de zegeningen van de vrije markt? „Het is een buitengewoon interessante ervaring geweest om met studenten te werken die uit een totalitair onderwijsstelsel komen, dat veertig jaar lang iedere kritische instelling verpest heeft. Zij reproduceerden liever wat anderen dachten anderen dan dat ze zelf probeerden na te denken: zo beschermt je jezelf tegen kritiek. Het is waar dat we in het westen steeds het principe van de vrije markt verdedigd hebben en daar ook de voordelen van hebben mogen ondervinden. Rijkdom is niet slecht, ik zit liever op deze leren bureaustoel in een comfortabel kantoor dan ergens op een kistje in een schuur. In Oost-Europa hebben de mensen een marxistisch systeem moeten leren, maar er nooit in geloofd, want ze zagen de resultaten niet die in het vooruitzicht waren gesteld. Nu denken ze dat met een vrije markt alles vanzelf goedkomt, maar dat kan tot een enorme teleurstelling leiden.

Gabriel Fagnière: Werkgevers moeten werkkopers worden" (foto Franco Gori)

Dat wij voordelen van de vrije markt hebben gehad, komt omdat we het spel goed meegespeeld hebben: wij hebben er hard voor gewerkt, terwijl zij er niet voor gewerkt hebben, want ze zagen toch geen resultaten. Zo zijn zij het gevoel van verantwoordelijkheid en het persoonlijk initiatief kwijtgeraakt. Het gevolg is dat zij de dynamiek van de markt missen, die wij wel hebben opgebouwd. Kijk maar naar de herverdeling van de landbouwgronden die in sommige aan de gang is: in Bulgarije wil bijna geen enkele boer die jonger is dan zestig jaar, een stuk grond. Die wil liever de veiligheid van een kolchozabaantje dan de verantwoordelijkheid voor een eigen stuk grond.”

Eerst het eten

Heeft Fagnière in de voormalige Oostbloklanten ook zijn ongerustheid uitgedragen over de gevolgen van een slecht doorzicht liberalisme, dat de mens onderwerpt aan productie en consumptie? Fagnière: „Je kunt pas gaan praten over keuzes in sociale strategieën of over waarden die men wil verdedigen op het moment dat de minimale materiële behoefte gedekt wordt. Nu hebben ze het gevoel dat hun leven sterk minderwaardig is aan het onze. We hebben een zeer interessant colloquium gehad over de economische ontwikkeling in Spanje, Turkije en Polen. Overal kwam uit hoe belangrijk het is om de bestaande maatschappelijke structuur te bewaren tijdens dergelijke processen. De Turken zeiden zelfs dat zij nooit naar het kapitalistische stelsel hadden kunnen overschakelen als zij niet de noodtoestand en een militaire dictatuur hadden gehad. Daarna kun je politiek gaan hervormen, kijk maar, ze hebben nu een vrouw tot eerste minister benoemd. Het probleem van Rusland is dat ze daar alles tegelijk hebben laten springen. Voorlopig acht ik het gevaar ook niet zo groot dat zich in Oost-Europa een kapitalistische wildgroei ontwikkelt; daarvoor ontbreekt eenvoudig de infrastructuur en de natuurlijke rijk-

dom, die de Verenigde Staten indertijd hadden.”

Werkkopers

Als het boek van Fagnière al een boodschap bevat voor een betere wereld, dan is die niet gericht tot een staat of een politieke partij, maar tot het individu. En dan nog is de boodschap al zo oud als Socrates: 'Ken uzelf'. Een poging om de promovendus tijdens de promotie uit de tent te lokken met de vraag wat hij als staatssecretaris van Sociale Zaken met de WAO-problematiek zou hebben gedaan, pareerde hij dan ook met de opmerking dat het niets met zijn proefschrift te maken had. Toch is er één politiek deelgebied waarop Fagnière zo goed thuis is, dat hij de conclusies van zijn boek erop wil toepassen. Dat is het terrein van de verdeling van werkgelegenheid. Een verantwoordelijk subject gedraagt zich niet als werkgever of als werknemer, vindt hij: „Vroeger was dat verklaarbaar. Je meldde je op je achttiende bij een fabriek, werd aangenomen en als er geen gekke dingen gebeurden bleef je daar werken tot aan je pensionering. Daardoor komt het dat *werk en baan* teveel geïdentificeerd zijn. Op die manier is ook een groep mensen gecreëerd, die waardeloos zijn geworden: de werklozen. We geven ze geen werk meer maar geld om de sociale rust te bewaren. Zo komen we echter nooit uit het probleem. We moeten nu leren dat werken veel meer een autonome aangelegenheid wordt van het individu, die zelf beslist wat hij aanbiedt. Je hebt bepaalde capaciteiten, die je tegen vergoeding aan anderen ter beschikking stelt. Werkgevers moeten werkkopers worden. Dat wordt de nieuwe arbeidsstructuur, die past bij de veranderingen in de industriële structuur. Daar gaat mijn volgende boek over.”

Jacques Herraets

“Maar pas op! Academische vorming, dat kost tijd!”

De Maastrichtse student heeft een werkweek van 26 uur

Als in de wandelgangen gespeculeerd wordt over de tijd die studenten aan hun studie besteden, gaat het flink tochten door de vele open deuren. Meisjes studeren harder dan jongens, weten we. Vlijtige studenten zie je nooit in een sociëteit, vermoeden we. En studenten met bijbaantjes nemen hun rust tijdens de onderwijsgroep, verdenken we. Uit een enquête die Observant hield onder honderd RL-studenten blijkt dat al die open deuren één voor één weer dichtgetrapt kunnen worden. Hen werd gevraagd waar ze hun kostbare tijd aan besteden: studie, werk, sport, hobby. Maar ook *hoe* ze studeren, en ach, PGO, toetsgericht studeren blijkt erg in. De meest kietelende vraag was natuurlijk die naar de tijd die aan studie wordt besteed. Het antwoord, 26 uur, leidt vooral bij studentenleiders tot intens verdriet (“yuppenmentaliteit!”), en bij faculteitsbestuurders tot stomme verbazing (“vindt u dat soms weinig dan?”) en zichtbare opluchting (“Dan studeren onze studenten dus het hardst van Nederland!”). De meest gebruikte rekentruc heet: “een academische vorming, dat is toch niet alleen studeren?” en werkt zo: studie 26, werk 7, verenigingen 3, sport 3, vrijwilligerswerk 1, dat maakt...40!

Een student aan de RL studeert gemiddeld 26.05 uur per week. De verschillende faculteiten ontlopen elkaar nauwelijks, een winnaar en een verliezer aanwijzen is dus dubieus. Omdat het rijtje zo'n verrassende hiërarchie kent, doen we het toch.

Op de laatste plaats eindigde gezondheidswetenschappen met 24.6 uur, voorafgegaan door economie (25.6 uur) en geneeskunde (26.1). Tweede werd cultuur- en wetenschapstudies (26.9) en de goedoverfde hekkeluiser werd winnaar: rechten met 27.1 uur.

Er zijn faculteiten die zelf wel eens aan studenten vragen hoeveel tijd ze aan hun studie besteden. Daar komen dan vaak gemiddelden uit die hoger liggen dan 26 uur. Een verklaring ligt voor de hand: studenten worden meestal aan het einde van een blok ondervraagd en hebben dan een toets achter de rug die natuurlijk “pittig” was. En waarvoor ze hard hebben moeten studeren. Het is ook veiliger om iets te hoog dan iets te laag te schatten want de faculteit zou in zo'n uitslag wel eens aangelegd kunnen zien om het curriculum te verzwaren. “Politiek antwoorden”, noemt dr. Wybe Bijker dat. Hij is portefeuillehouder onderwijs in het faculteitsbestuur van algemene wetenschappen.

Waar in de immer tot sceptis uitnodigende wandelgangen wel eens voor gevreesd werd - een academische studie is een parttime studie - blijkt dus niet waar. In ieder geval niet bij de RL. Maar 26 uur neigt meer naar 20 dan naar 40, en is vlees noch vis.

Een rondje langs de studentenfracties in de U-raad en de portefeuillehouders onderwijs van de vijf faculteitsbesturen levert vaak nog meer verrassingen op dan de enquête zelf.

De wijze heren zijn tevreden, soms een beetje teleurgesteld, maar in meerderheid toch in hun nopjes over het resultaat. Voor een potje vloeken moeten we bij de studenten zijn, en dan met name bij de Dope-fractie in de universiteitsraad.

Raadslid Roos Leber hekkelt de mentaliteit van de ‘jeugd van tegenwoordig’. Er wordt volgens haar teveel gerekend, te weinig gedaan en niet diep genoeg gedoken. En met gevoel voor dramatiek: “De academische studie wordt van haar franjes ontdaan.” Diepgang moet volgens Leber gezocht worden in de “achterkant van het vak”. De academische franje krijg je niet terug met schoolse extraatjes, zoals talencursussen of schrijfvaardigheidlessen,

maar door studenten bezig te laten zijn met de geschiedenis van hun vak, of met meer filosofische vraagstukken over de kunst van het genezen of het spreken van recht.

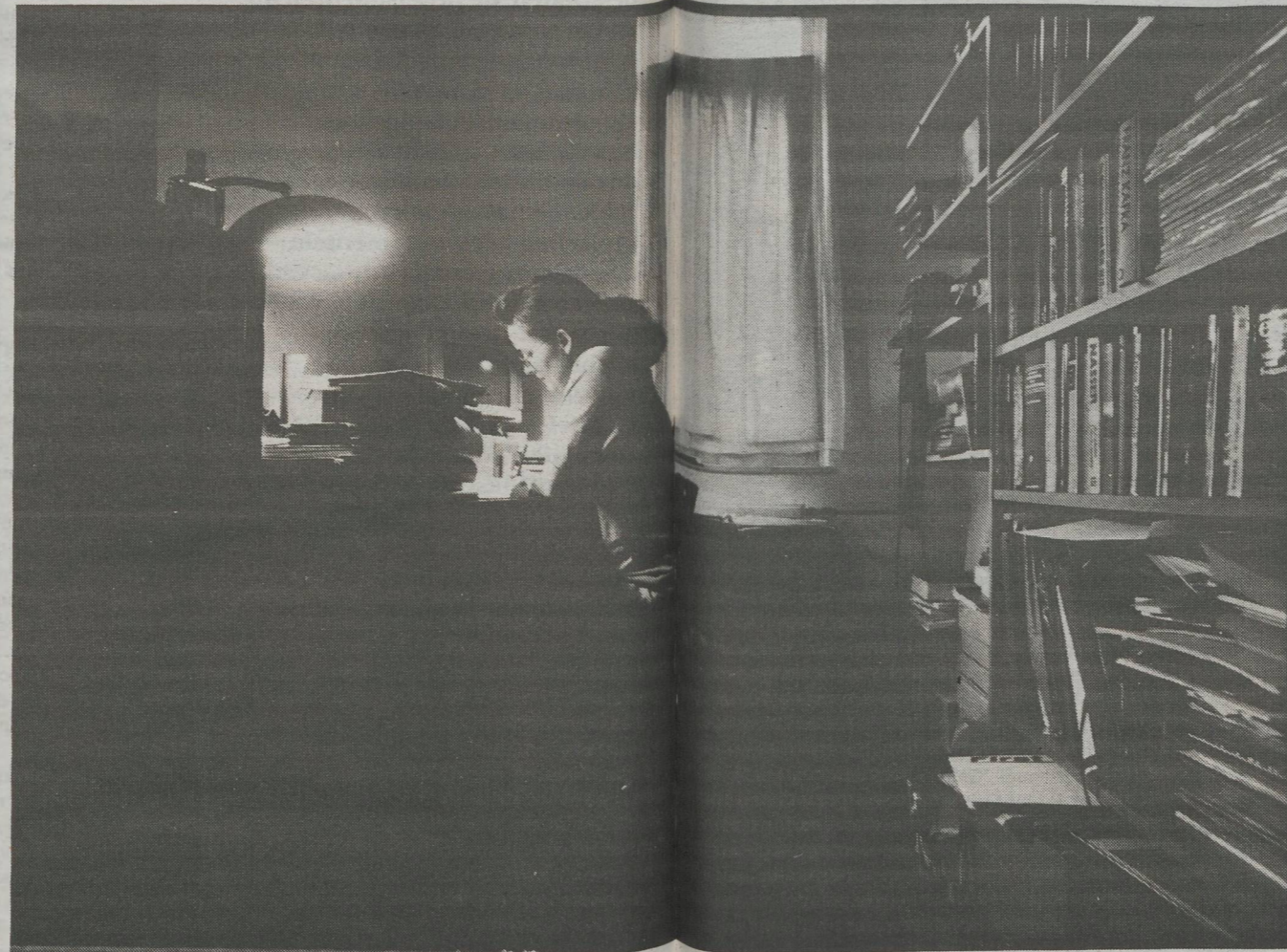
Anton van de Vusse (NSEM) vindt 26 uur meer dan voldoende. Nee, volgens het universiteitsraadslid moet het maar eens afgeleerd worden met het “betuttelende” gemurmel over studenten die te weinig uitvoeren. Een academische studie houdt volgens hem het verwerven van “functionele” en “sociale” intelligentie in. En dat laatste staat niet in de studiegids. Van de Vusse: “Een academicus moet ook een blok *hoe handhaaf ik me in een groep mannen* kunnen krijgen. Als hij daar problemen mee heeft dan is het heel nuttig om lid te worden van Banalitas. Daar gaat flink wat tijd in zitten.”

Het verwerven van *sociale intelligentie* is essentieel voor een academicus. Dat heet dan *academische vorming*. Prof. Gerard Mols, decaan van de rechtenfaculteit,

faculteit. Altijd is er wel een hoogleraar of docent bereid zich een infarct te ergeren aan het vermeende analphabetisme van de huidige rechtenstudent. Als blijkt dat een onderwijsprogramma in plaats van de geplande veertig uur er maar 27 nodig heeft, dan kan daar dus wat bij. Taallessen bijvoorbeeld.

Mols gruwt bij het idee alleen al: “Het schrijven van een opstel leer je op de middelbare school. En het spreken van Engels ook. Het zou toch te gek zijn als we hier het VWO over gingen doen. Studenten die de slag dáár gemist hebben horen hier niet thuis. Die halen dan een onvoldoende en vertrekken, of gaan zelf aan de slag. In de resterende 13 uur. Als ze verstandig zijn tenminste.”

Ter vergelijking. In Rotterdam wordt over het algemeen iets meer tijd aan de studie besteed, maar dat vindt dan vooral plaats in de weken voorafgaand aan een tentamenperiode, zo laat het rapport *Student en Werk* van de Erasmusuniversiteit lezen.

(foto Nelis Tutkey)

De rest gelooft er niet in. De portefeuillehouders onderwijs uit de faculteitsbesturen schudden zo een zak vol met argumenten tégen een verzware van het curriculum. Het heet dan, dat de stof moet *beklijven* en dat als je er tien uur bijstopt, dat altijd ten koste zal gaan van andere onderdelen uit het curriculum. Die ervaring hebben ze allemaal.

Toch schrijven alle curricula dat studenten veertig uur per week bezig moeten zijn met hun studie. Kunnen de studieplanners niet rekenen? “Jawel”, zegt Mols, “Veertig uur betekent niet dat er veertig uur gepland zijn; het wil alleen maar zeggen dat er veertig uur worden gereserveerd.”

Onvermijdelijk gaat het gesprek over Het Systeem. Veelgehoorde verklaring: “Zeker in het probleemgestuurd onderwijs is 26 uur een absoluut maximum. Tijdens colleges kun je nog wel eens wegzakken, en als je in een laboratorium een paar vloeistoffen staat te mixen, draaien je hersenen ook niet op volle kracht. Maar als je zelf aan de slag moet met wetenschap en literatuur dan kost dat bloed, zweet en tranen.”

Maar ook: “Het PGO werkt uitstekend zó goed, dat een student aan 26 uur genoeg heeft om zich meester te maken van de stof.” Toch is het PGO allang het PGO niet meer. Onder de meest mysterieuze pseudoniemen en eufemismen sluipen in alle faculteiten onderwijskundige vormen en vormpjes, die met grote en kleine happen en hapjes aan de pilaren van een (voorheen)

PGO-bolwerk knagen. Bij cultuur- en wetenschapstudies noemen ze het “seminars”. Om “het onderzoek dicht bij de student te brengen” is er een “intensievere begeleiding gewenst” door tutoren die “inhoudsdeskundig” zijn. Dat is geheimtaal voor colleges, frontaal lesgeven en vakdocenten. Daarnaast blijven de gewone PGO-blokken (werkgroep, discussie, procesbewaker) bestaan.

Er zijn docenten die wat minder omfloerst de erosie van het PGO ontwaren. Dr. Charles Pahud de Mortanges bijvoorbeeld: “Bij marketing worden de doctoraalblokken al voor de helft in de vorm van colleges aangeboden. Met PGO kwamen we niet aan alle onderwerpen toe. Dat lukt alleen maar in overzichtcolleges. Economie leent zich niet altijd voor een probleemgestuurde benadering. Naar een arts ga je met een probleem, naar een econoom met een vraag. Als je met PGO studenten bepaalde distributiestrategieën moet gaan uitleggen, dan gaat dat heel geforceerd. PGO is dan meer een handicap dan een hulpmiddel.”

‘Tijd besteed aan studie’, een belangrijke vraag in deze enquête, dat zijn geroosterde activiteiten (zoals onderwijsgroepen, colleges, practica) en zelfstudie. Bij ‘zelfstudie’ is een berekening gemaakt, waarin de verhouding tussen het ‘reguliere studeren’ (doen wat op het rooster staat, je huiswerk maken) en het ‘piekstuderen’ (toets!) tot haar recht komt. De aantasting van het PGO: is het niet door

de hoorcolleges, dan is het wel door de houtworm die ‘blokttoets’ heet.

Om *toetsgericht studeren* te voorkomen werd de voortgangstoets uitgevonden: eens in de zoveel tijd zouden de studenten ondervraagd worden op eindniveau. De hele stof dus. Alleen studenten die regelmatig studeren kunnen hiervoor slagen. Blokken voor een voortgangstoets is zinloos.

Als eerste schafte gezondheidswetenschappen de voortgangstoets af. Hij kwam weer terug, maar wat bleef waren de blokttoetsen. Die moet je halen. En dat nodigt uit tot toetsgericht studeren. Studenten gezondheidswetenschappen zeggen 16 uur per week te besteden aan zelfstudie. Maar als er een toets in het vooruitzicht is, worden het er 29. Een gat van 13 uur.

Vervolgens schaften economie en rechten de voortgangstoets af, en lieten het daarbij. Alles komt nu aan op de blokttoets. Bij beide faculteiten bedraagt het gat tussen *bijhouden* en *pieken* 14 uur.

CWS heeft nooit een voortgangstoets gekend. Maar met het toetsgericht studeren valt het wel mee; het gat bedraagt slechts 8 uur.

Bij geneeskunde houden ze hardnekkiger dan elders vast aan de principes van het PGO. Aan de voortgangstoets wordt niet gesleuteld en de blokttoetsen tellen niet mee. Het gat is hier dan ook het kleinste: zeven uur. Maar zelfs in het laatste PGO-bolwerk gaat veel veranderen. Vanaf volgend jaar kunnen studenten die de onderwijsgroepen hebben laten sloffen (en dus in de problemen komen bij de voortgangstoets) toch slagen door er eens flink tegen aan te gaan bij de blokttoets. In het theoretische geval is het dan zelfs mogelijk dat een student die voor alle voort-

toetsen, maar dieper ondervragen, specifiek over een afgerond stuk theorie. Studenten mogen toch één keer laten zien dat ze ook iets weten? Als de wetten van het PGO dat in de weg staan, dan moet je er een paar afschaffen. Ik ben geen *Prinzipienreiter*. Wat mij tegenstaat aan de PGO-discussie is dat velen er een geloof, een rigide geloof van hebben gemaakt. “Toch geven de cijfers vooralsnog de ‘Prinzipienreiter’ gelijk. Er bestaat een gat, een

wijst hier op een aangeboren dadendrang die actieve mensen niet alleen harder laat feesten en vergaderen, maar ook fanatieker laat studeren. Mols juicht: “Zie je wellik heb gelijk! Veertig uur studeren is nergens goed voor. Studenten die bewust met hun tijd omgaan, bewust met hun *academische vorming*, hun vrije tijd aan nuttige dingen besteden, die studeren ook goed en efficiënt.” Studentje pesten op grond van enquête-

“Een academische opleiding is toch zeker niet meer dan een cursus algemene vorming? Je zult er maar een tegenkomen aan je ziekbed! Zo'n arts, zo'n idioot die in zijn studententijd veertig uur per week achter de boeken heeft gezeten!”

(Prof. G. Mols, rechten)

verschil tussen ‘bijhouden’ en ‘pieken’. Uit de enquête blijkt nu dat studenten die het gat groter laten worden, die van de (algemeen aanvaarde) kloof een (ongewenst) ravijn maken, dat die studenten ook langer over hun studie doen dan hun collega’s die gelijkmatiger studeren. Bij CWS wordt dit verschijnsel erkend, met spijt, want ze hadden graag een goede voortgangstoets gehad. Dat het er nooit van gekomen is, ligt aan de aard van de opleiding. In tegenstelling tot bijvoorbeeld geneeskunde kun je bij CWS niet onduidelzinnig afspreken wat het corpus aan kennis moet zijn, zegt Wybe Bijker.

Het onderzoek ging over meer. Studeert de thuiswonende, van aardse zorgen gespeende, politiek onbenullige, vrouwelijke geheelonthouder inderdaad meer dan

resultaten is leuk. Studenten gebruiken 65% van de tijd die tot hun beschikking staat om te studeren. Als ze daar 100 % van maken, kunnen de curricula op drie in plaats van vier jaar worden geschreven.

Roos Leber (Dope): “Dat past perfect in de yuppenmentaliteit die nu al onder studenten heerst. Snel studeren, snel weg, snel klaar voor big business. Moet je vooral in de hand werken.”

De veronderstelling dat studenten vertragen oplopen zogauw ze actief werden in raden en verenigingen, houdt blijkbaar geen stand. Het auditorenfonds kan afgeschafte worden.

Anton van de Vusse (NSEM): “Je krijgt nu al bijna geen student meer zo gek om bestuursfuncties te bekleden. Zeker niet met het spook van tempobeurs en beurskorting boven het hoofd. Het auditorenfonds is de enige stimulans.”

Het verrichten van betaalde arbeid heeft nauwelijks invloed op de tijd die een student aan zijn studie besteedt. Een student kan zichzelf blijkbaar in leven houden. De studiefinanciering kan afgeschafte worden. Roos Leber (Dope): “Het stelsel studiefinanciering is een stelsel waarin gelijke rechten zouden moeten gelden. Ook voor de mindere broeders - zij die een lagere afkomst moeten combineren met hard studeren.”

De enige open deur die open blijft staan is de ontdekking dat thuiswoners harder studeren dan uitwoners. Maar de kamerbewoners werken dan ook veel harder aan hun *academische vorming*. Ze sporten toch gauw zes minuten per week meer dan thuiswoners.

Wim Ortjens

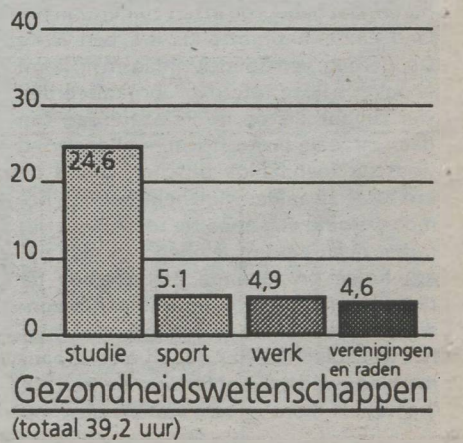
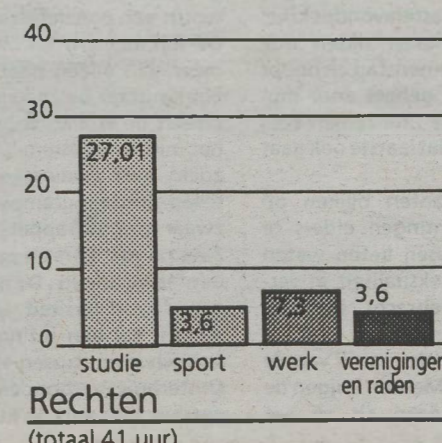
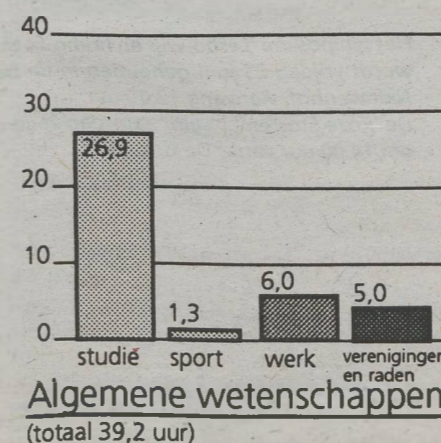
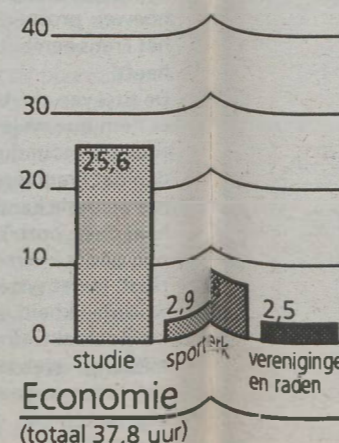
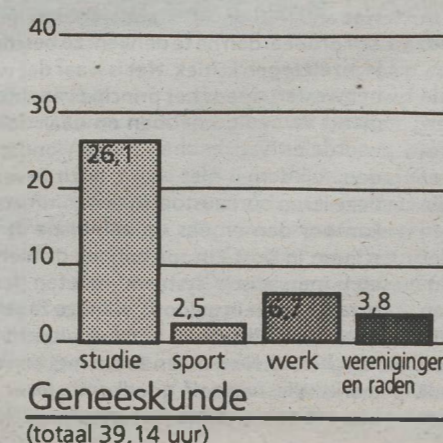
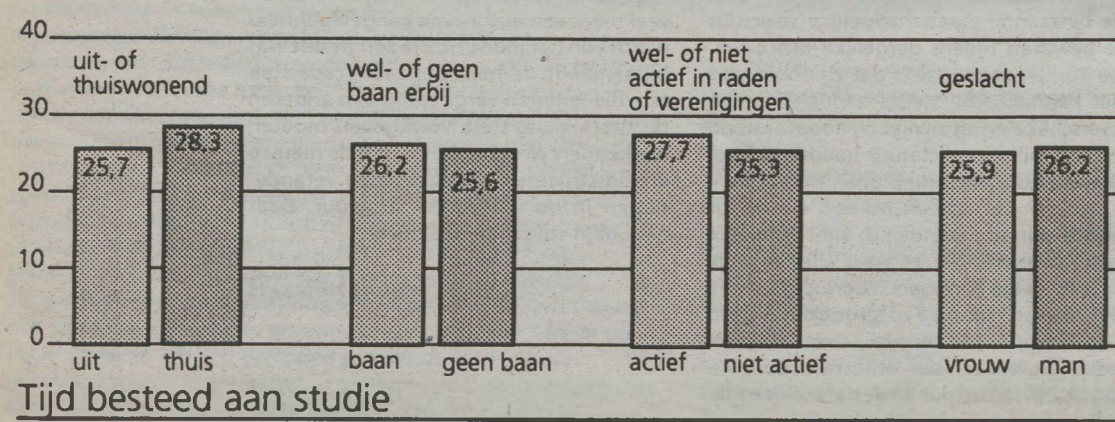
“De student van nu studeert strategisch: vooral niet teveel doen, vooral niet te diep duiken. De yuppenmentaliteit heeft de wetenschap van haar franjes ontdaan.”

(Student Roos Leber, Dope)

gangstoetsen is gezakt, toch zijn bul haalt door voor alle blokttoetsen te slagen. “Een slimme student zorgt er dus voor dat hij die blokttoetsen haalt”, zo moedigt Nieuwenhuijzen Kruseman het toetsgericht studeren aan.

Er wordt geweend aan het graf van de voortgangstoets. Met lange uithalen. Maar de meeste faculteitsbestuurders betrouwen haar dood niet. Zand erover. Pahud de Mortanges: “Als studenten mij vragen wat ze voor het tentamen moeten kennen, dan is het antwoord: alles. Het hele boek. Honderd meerkeuzevragen krijgen ze. Dat red je alleen maar als je de hele pil van buiten heb geleerd.”

Toetsgericht studeren mag van hem. Ook van Mols. En van Nieuwenhuijzen Kruseman. Hij zegt: “Wil je studenten prikkelen om harder te studeren, dan moet je de hordes hoger maken. Meer waarde hechten aan de blokttoetsen dus. Niet vaker

„Maastricht, de stad met de zachte gay”

Ze komen er aan. Per fiets, te voet of met de Roze Zaterdagexpress. Naar schatting vijftienduizend homoseksuele mannen en vrouwen zullen komende zaterdag in een 'Roze Störrem' door de straten van Maastricht trekken. Tijdens deze veertiende Roze Zaterdag gedenkt de Nederlandse homobeweging samen met die van de Euregio de dag waarop homo's voor de eerste keer massaal de straat opgingen en voor hun rechten opkwamen. De Rijksuniversiteit Limburg draagt ook een steentje bij aan deze roze manifestatie. Zij organiseert op vrijdag een symposium waarin homoseksualiteit centraal staat.

Eerst maar even het geheugen opruimen. Het begon allemaal op 28 juni 1969 in het land van de onbegrensde mogelijkheden. In Amerika, om precies te zijn in de New Yorkse homobar Stonewall-Inn. Het was druk die avond. Er werd gedronken, gekletst en ook gedanst. En dat mocht. Zeker nu een rechterlijke uitspraak had bepaald dat homoseksuelen die in het openbaar met elkaar swingen, stildansen of schuifelen niet meer strafbaar waren. De politie dacht daar echter heel anders over en kon het niet laten om met de regelmaat van de klok een bar te ontruimen. Op die bewuste avond viel zij Stonewall-Inn binnen. De agenten deelden links en rechts wat klappen uit, zetten vervolgens iedereen buiten de deur en sloegen de inboedel kort en klein. De barbezoekers dropen af, maar toen de volgende dag, zaterdag 29 juni, een bordje met de tekst "De Stonewall-Inn is vanavond open" op de deur van de bar bleek gespijkerd, werd er iets losgemaakt bij homoseksueel New York. Massaal trokken ze die avond weer naar hun kroeg waar spontaan een demonstratie begon die op straat werd voortgezet. De politie ergerde zich en probeerde de demonstranten uit elkaar te slaan. Tevergeefs. De homo's en lesbiennes lieten zich niet meer intimideren en keerden ook de dagen daarna weer terug. Een journalist van de plaatselijke krant 'Village Voice' kreeg lucht van de rellen en deed op de voorpagina verslag van de zogenaamde Stonewall-Riots. Hierdoor groeide de aandacht voor de onderdrukking van de Amerikaanse homoseksuele mannen en vrouwen. Ze waren niet meer te stuiten. Er kwam een 'Gay Liberation Front' op, ze verspreidden pamfletten en schreven manifesten over hun positie.

Tot op de dag van vandaag is de Amerikaanse homobeweging trots op deze 'verzetshelden'. Ieder jaar (dit jaar voor de vierentwintigste keer) wordt op de laatste zaterdag van juni in verschillende steden de opstand herdacht tijdens de 'Gay and Lesbian Pride'.

Roze Zaterdag

Tien jaar na de Amerikanen (1979) was ook voor de Nederlandse homo's en lesbiennes de tijd rijp om massaal van zich te laten horen. Dat gebeurde in het zuiden van het land. Onder het motto "Er is al een Witte Donderdag, een Goede Vrijdag en nu komt er ook een Roze Zaterdag", organiseerden vier Limburgers op de Paaszaterdag van dat jaar een protesttocht in Roermond waar de toenmalige bisschop Gijsen de kromstaf zwaaide. Met hem had de homobeweging een appeltje te schillen. Het moest maar eens afgelopen zijn met zijn anti-homo propaganda. Hij noemde de praktiserende homo's en lesbiennes zondig en verkondigde in een interview met het weekblad Elsevier dat zij niet in aanmerking kwamen voor de sacramenten. De 'homofiele mens' mocht wat de bisschop

betrof wel vriendschappen sluiten, maar moest zich verre van seksuele handelingen houden.

"Wij hoopten op 500 demonstranten", herinnert Gé van der Aa, een van de initiatiefnemers voor de protestmars, zich nog goed. "Maar er leek geen eind te komen aan de stroom mensen die de trein naar Limburg had genomen. Uiteindelijk waren het er vierduizend die openlijk voor hun geaardheid uit durfden te komen. Op zo'n aantal waren wij helemaal niet berekend. Aan de ingang van de feesttent, die na de demonstratieve optocht openging, was het dringen. Wij hadden niet eens voor een kassa gezorgd voor de vijf gulden entree die iedereen moest betalen. Al die biljetten en munten verdwenen gewoon in een kartonnen doos, maar die kon natuurlijk 's nachts niet in de tent blijven staan. Dus liep ik daar in het donker met een oude doos vol geld over straat."

Heel Roermond was 's middags uitgelopen. Rijen dik stonden nieuwsgierige Limburgers langs de kant van de weg zich te vergapen. Tussen hen tal van stadgenoten die er niet over peinsden om voor het oog van de goegemeente uit te komen voor hun homoseksualiteit. Hand in hand zetten de vierduizend koers naar het bisschoppelijk paleis. De bisschop zag de bonte stoet niet voorbijtrekken. Hij was de stad uit en liet een van zijn medewerkers de petitie in ontvangst nemen waarin de homo's en lesbiennes lieten weten dat niemand het recht heeft om mensen hun seksualiteit te ontzeggen. Of de bisschop geschrokken is van zo'n massaal protest weet Van der Aa niet. Maar, vertelt hij grinnekend: "De bisschop heeft daarna nooit meer een interview gegeven."

Roze Boonte Störrem

Zo stil als de bisschop werd, zo luid en duidelijk laat de Nederlandse homobeweging sinds die tijd van zich horen. Men besloot naar Amerikaans voorbeeld voortaan iedere laatste zaterdag van juni een grootse landelijke manifestatie te houden die (naar Limburgs voorbeeld) de Roze Zaterdag werd gedoopt.

In 1980 mocht Amsterdam de spits afbijten, komende zaterdag is het de eer aan Maastricht om de veertiende Roze Zaterdag te verzorgen; in de folders en Roze Zaterdagkrant aangekondigd als "de stad met de zachte gay". De organisatie verwacht ongeveer vijftienduizend mensen die in een 'Roze Störrem' (een variatie op de 'Boonte Störrem' van de carnaval) door de winkelstraten zullen trekken.

Een protestmars? Nee, dat is de optocht zeker niet. Daarvoor krijg je ook geen mensen meer op de been, meent de voorzitter van de Stichting Roze Zaterdag Maastricht en medewerker bij verplegingswetenschap, Ger Brouns. Het is ook niet zo nodig want op dit moment worden de belangen van homo's en lesbiennes binnen de gebaande paden behartigd. Een lobby in de Tweede Kamer, goede connecties met de minister en een stevig gesprek met een wethouder.

"De Roze Störrem is gewoon een vrolijke parade die door de stad trekt om de mensen te laten zien dat wij, de homoseksuele mannen en vrouwen, bestaan. Het is een 'Hallo, daar zijn we dan.' De meeste deelnemers zullen in hun alledaagse- of zondagse pak meelopen. Een enkeling is gevraagd zijn mooie 'vastelavondpekske' aan te trekken. Daarnaast rijden ook praalwagens door de binnenstad en hoopt de organisatie dat het geheel door muziekkorpsen en zaate herremeniekes wordt opgeluisterd. Of dat laatste ook gaat lukken is nog de vraag.

Opvallend veel muzikanten blijken op Roze Zaterdag verplichtingen elders te hebben. Sommige korpsen lieten weten dat ze niet met homoseksualiteit in verband willen worden gebracht. Dat zou slecht zijn voor hun naam.

Ger Brouns is niet onder de indruk van de afzeggings. Gelaten: "Mensen krijgen de meest waanzinnige ideeën als ze het

(foto Nelis Tutkey)

woord homo horen. Toen bekend werd dat de Roze Zaterdag in Maastricht zou worden gehouden, vroeg men zich al bezorgd af of een manifestatie van zoveel potten en flikkers niet uit de hand zou lopen. Stel je voor dat ze allemaal hun broek uittrekken. Als je dat toch hoort, dan valt je broek toch al vanzelf uit. Waar denken die mensen eigenlijk aan? Blijkbaar alleen aan dingen die fout kunnen gaan. Ze hebben geen oog voor alle goede dingen. De vriendschappen en de waardevolle contacten."

De parade eindigt met een manifestatie op het Vrijthof, waar Astrid Nijgh, de Hasan band, het Roze Koor uit Amsterdam en Beppie Kraft voor de muziek zorgen. Zij zijn blijkbaar niet bang voor een slechte naam. Wethouder R. Leenders is dat evenmin. Hij zorgt samen met de vicevoorzitter van Amnesty International, de voorzitter van de stichting Roze Zaterdagmanifestatie/Roze Front en enkele sprekers uit Duitsland en België voor de onvermijdelijke speeches. En wie weet, misschien laat een 'trouwlustig' stel zich wel voor het oog van heel Maastricht inschrijven in het samenlevingsregister dat sinds 1 juni in deze stad is ingevoerd. Tot nu toe heeft zich echter nog niemand gemeld, vertelt Ger Brouns. Dat zal de CDA-fractie van de gemeenteraad goed doen, want zij wil niet dat de invoering van het samenlevingsregister tijdens de Roze Zaterdag officieel wordt aangekondigd. Zo'n actie zou volgens de bezorgde CDA-ers de indruk kunnen wekken dat registratie alleen voor homo-paren openstaat. En niets is minder waar, ook hetero's kunnen zich laten registreren. De rest van de gemeenteraad zag dit bezwaar niet en dus hoeft de organisatie haar programma niet bij te stellen. Maar dan moet zich wel nog heel snel een paartje aanmelden.

Lesbo-wijs

's Avonds zijn er feesten in de Dominikanerkerk (alleen voor vrouwen), zaal Berghmans, het City Centrum, het Kruit huis, en het hoofdgebouw aan de Tongersestraat. En in het oud gouvernement wordt een poëziefestival gehouden.

De Rijksuniversiteit Limburg doet echter meer dan alleen haar gebouwen (tegen betaling) ter beschikking stellen. Zij organiseert de vrijdag voor de Roze Zaterdag het mini-symposium 'Lesbo-wijs en homo-zoek' over homoseksualiteit en wetenschap. Een laagdrempelig symposium (niet zwaar wetenschappelijk) voor vroege Roze Zaterdaggangsters en medewerkers en studenten van de RL. De docent homostudies aan de Universiteit van Utrecht, Judith Schuijf, zal een lezing houden over het lesbisch leven tussen 1900 en 1960. Harry Oosterhuis, verbonden aan de vakgroep geschiedenis van de RL, bespreekt de 'Ja-

nuskop van het katholicisme', en Janhuib Blans legt uit wat de invloed is van aids op homo-leefwijzen. De Maastrichtse jurist Kees Waaldijk mag na het openingswoord van de rector magnificus Job Cohen, de spits afbijten met het verhaal 'Gelijkgeslachtelijk door Europa'. Hij legt uit dat de partner van een homo niet in ieder land van de Europese Gemeenschap als zodanig wordt erkend. Twee mannen of twee vrouwen kunnen geen paar vormen in de ogen van Italië, Spanje, Engeland, Ierland en Frankrijk. Daar bestaat juridisch maar één echt paar: het getrouwde heterokoppel. Die opvatting heeft vervelende consequenties voor een homo of lesbienne die daar, in het kader van een vrij verkeer van werknemers binnen de EG, werk krijgt aangeboden. Waar de wederhelft van een gehuwd heterostel automatisch een verblijfsvergunning krijgt als man- of vrouwlief carrière gaat maken in het buitenland, mag de partner van een homoseksueel niet mee. Die mag wel als toerist of als werknemer het land binnen. Dat laatste echter alleen wanneer hij of zij ook afkomstig is uit een van de EG-lidstaten.

"De beweeglijkheid van homoseksuele mannen en vrouwen wordt binnen de EG wordt op deze manier belemmerd. Het is natuurlijk niet het grootste leed van Nederland, maar het kan wel knap lastig zijn", vertelt Waaldijk. Hij heeft samen met de Brit Andrew Clapman in opdracht van de EG een boek over de huidige stand van zaken rondom homoseksuelen in de Gemeenschap samengesteld. Waaldijk pleit ervoor dat homo's ook het recht krijgen om te trouwen en dus dezelfde rechten krijgen als de huidige gehuwden. Homohuwelijken zijn natuurlijk wel een aanpassing aan de heteronorm, maar zullen volgens de jurist de maatschappelijke verandering niet tegen houden. "Het zijn natuurlijk wel de truttigste stellen die zullen gaan trouwen. Maar een huwelijk tussen mannen of vrouwen kan geen kwaad. Hierdoor ontmythologiseer je het juist. De heiligheid vermindert, waardoor het steeds meer een zakelijk contract wordt. En dat is precies wat wij willen."

Riki Janssen

Het symposium 'Lesbo-wijs en homo-zoek' wordt vrijdag 25 juni gehouden in de De Nieuwenhof. Aanvang 12.00 uur. De 'Roze Störrem' begint zaterdag 26 juni om 14.00 uur vanaf De Griend.

SATTRON Computers

Larixhoven 25 6225 GS Maastricht Tel/fax 043-621831

PC-Configuraties

- * Minitower
- * 4 Mb Geheugen
- * 130 Mb Harddisk
- * VGA Kaart 512 Kb
- * AT Bus Controller IDE
- * 1.44 Mb Diskdrive
- * 101 Key Keyboard
- * Multi I/O 2 Ser/par/game

386 DX - 40 Mhz	1499,-
486 DX - 33 Mhz	2199,-
486 DX - 50 Mhz	2699,-
486 DX2- 66 Mhz	2999,-

VESA LocalBus systemen op aanvraag

Meerprijs :

170 Mb harddisk ipv 130 Mb	89,-
210 Mb harddisk ipv 130 Mb	199,-
250 Mb harddisk ipv 130 Mb	275,-

Printers :

HPdeskjet 500 port	699,-
HPdeskjet 510	899,-
HP Laserjet 4 L	1699,-
HP Laserjet 4	3899,-
HP Laserjet 4M	4999,-

ADD on:

Faxmodem cpi 9600/2400	149,-
modem 2400 S intern	89,-
MSDOS 6.0 upgrade	139,-
Artec b&W scanner	
800 DPI	249,-
Artec Grey scanner 256	
400 DPI	399,-
Novell NE2000 netwrik	199,-
SOUNDBLASTER PRO 16 Bits	549,-

Monitoren :

Monochrome monitor	239,-
14" Kleur MPRIII SVGA 0.28	599,-
14" Kleur MPRIII SVGA 0.28 NI	749,-
15" Kleur MPRIII SVGA 0.28 NI	1099,-
17" Kleur MPRIII SVGA 0.26 NI	1899,-

Mainboards :

386 DX - 40 Mhz	299,-
486 SX - 25 Mhz	525,-
486 DX - 33 Mhz	949,-
486 DX - 50 Mhz LB	1399,-
486 DX2 - 66 Mhz	1549,-

Ram :

1 Mb Simm 70 ns	79,-
4 Mb Simm 70 ns	339,-

1 jaar garantie Prijzen incl 17.5% BTW

Computersystemen - Netwerken - Printers - Componenten

In het kader van het 200-jarig bestaan van de Stadsschouwburg in Maastricht is nu ook onze bonbon als beste geselecteerd

Friandises

Chocolatier

De vermaarde pralines van Maastricht

Wycker Brugstraat 55, Maastricht

Restaurant de Cuyp zoekt medewerkers voor de bediening.

Gezien de samenstelling van ons team gaat de voorkeur uit naar mannelijke medewerkers. Belangstellenden kunnen dagelijks reageren tussen 15.00 en 16.30 uur.

Restaurant de Cuyp
Tongersestraat 30, 6211 LN Maastricht
tel.: 043-218382

Boekhandel

DE TRIBUNE

Kapoenstraat 8

6211 KW Maastricht

Telefoon (043) 251978

literatuur

TOPTIEK
KONTAKTLENZEN

GRATIS:
screentest + oogmeting

STUDENTEN
KORTING

Extended Wear zachte lenzen van 295,- voor O.V. jaarkaart prijs

225,-

per paar incl. gratis lensvloeistof voor een half jaar
GRATIS SERVICE-PAS
Toptiek accepteert ook elke geldige lensservice-pas voor 1993 van leveranciers uit andere steden voor dezelfde of gunstiger voorwaarden.

Markt 28

6211 CJ Maastricht

043 - 217065

Internationale 'Summer University' in Maastricht

In het afgelopen jaar is door de gemeenschappelijke inspanningen van een aantal universiteiten uit drie landen een unieke zomeruniversiteit tot stand gebracht. Deze Summer University, opgericht door de Rijksuniversiteit Limburg in Maastricht, de Open Universiteit Heerlen, de RWTH Aachen, l'Université de Liège en de Rijkshogeschool Maastricht, is een ontmoetingsplaats voor velen om de laatste ontwikkelingen binnen de diverse vakgebieden te bespreken; voor wetenschappers een plaats om recente resultaten van onderzoek te bestuderen en tevens een forum voor mensen vanuit verschillende achtergronden om hun kennis te actualiseren door de uitwisseling van informatie.

In de zomer van 1993 zullen voor de eerste maal cursussen in het kader van deze zomeruniversiteit plaatsvinden.

De Summer University combineert vier taal- en cultuurgebieden: Nederland, Duitsland en de regio's Vlaanderen en Wallonië in België. In historisch licht kent de 'Euregio' al een geschiedenis van meer dan 2000 jaar grensoverschrijdende samenwerking. Onderdeel van de samenwerking is, dat elke deelnemende regio zowel een aanvullende als participerende functie heeft, zonder dat de eigen identiteit aangetast wordt.

De Summer University maakt gebruik van het gegeven dat zich op een kruispunt van culturen een concentratie van diverse intellectuele en culturele centra bevindt. Het intellectuele netwerk van de regio wordt bijeengebracht over landsgrenzen heen, hetgeen een unieke kans vormt voor internationaal georiënteerde studenten om cursussen te volgen. De zomeruniversiteit betekent voor de deelnemers dat zij deel zullen uitmaken van één van de speerpunten van de Europese integratie: intellectuele samenwerking als uiting van inter-culturele communicatie.

Het Center for European Studies is de coordinator van de 'Summer University'. Hiermee geeft het CES mede gestalte aan (H)ALMA, de overeenkomst tussen bovenstaande universiteiten om de samenwerking te bevorderen.

Programma

In het kader van de Summer University worden dit jaar de volgende cursussen aangeboden:

Water

14 augustus - 21 augustus, 1993

Cultural Differences in Europe

1 juli - 30 juli, 1993

Opera

24 augustus - 28 augustus, 1993

Veranderende Grenzen

6 september - 11 september, 1993

Hermeneutiek

30 augustus - 4 september, 1993

Comparative Education

7 augustus - 28 augustus, 1993
European Orientation Center (EOC)

Economics of European Integration

1 juli - 13 augustus, 1993

ALMA Talencursussen

12 juli - 23 juli en 19 juli - 31 juli, 1993

Met uitzondering van de cursus Water en de talencursussen zullen alle cursussen in Maastricht gegeven worden.

Wanneer u erin geïnteresseerd bent om aan een van de bovenstaande cursussen deel te nemen, kunt u, zich voor nadere informatie van elke cursus, richten tot:

Coordinating Office Summer University
Mevrouw Drs. Liesbeth Kraaijveld
Center for European Studies
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Tel: 043-212627

Oké, het is waar, uiteindelijk moet je het zelf doen, maar met de vakkennis en de sfeer van

AUTORIJSCHOOL R. ten BRINK

Op weg naar je Rijbewijs

- * -Lessen in VW Golf
- * -Volgens nieuwe rijprocedure
- * -Verantwoord en doordacht fasenplan
- * -Examengarantie
- * -f 37,50 voor 60 minuten

Telefoon 043-613426

Ook voor theorie en spoedcursussen

**ECONOMIE
GENEESKUNDE
GEZONDHEIDS-
WETENSCHAPPEN
RECHTEN...**

**DE BOEKEN
BIJ BERGMANS**

**BOEKHANDEL
Bergmans**

NIEUWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie. Met vragen of opmerkingen kunt daar ook terecht.

- FdAW (vakgr./comm./studiever.):** R. Peters, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 883487, voor woe. 12.00 uur.
- FdEW (vakgr./comm./studiever.):** B.Staveaux, Fac.Bur., Tongerestraat 53, tel. 883705, voor do. 12.00 uur.
- FdG (vakgr./comm./studiever.):** R.le Doux, Fac.Bur., niveau 3, kamer-nr. 3226, UNS 50, tel. 881448, voor woe. 12.00 uur.
- FdGW (vakgr./comm./studiever.):** A.Bastiaens, Bur.Onderwijs, UNS 50, niveau 1, kamernr. 1.249, tel. 881455, voor ma. 12.00 uur.
- FdR (vakgr./comm./studiever.):** A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 883004, voor woe. 13.30 uur.
- Studenten(sport)ver./studentenpastoraten:** N.Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 883354, voor woe. 16.00 uur.
- Instituten behorend bij een faculteit:** bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.
- Uitsluitend berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen:** PR & Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 883081, voor vrij. 12.00 uur. Berichten over externe activiteiten worden alleen opgenomen als er plaats is.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Diploma-uitreiking European Executive Programme
Op 19 juni hebben 23 deelnemers van het European Executive Programme in de aula hun diploma ontvangen. Aan de meesten werd tevens een Executive MBA-graad verleend. Deze werd afgegeven door een consortium waarin TUE, VU, RL en IBO (Instituut voor Bedrijfskundige opleidingen) participeren. Het doel van de opleiding is om Europese managers beter voor te bereiden op uitdagingen die vanuit de wereld op hem of haar afkomen.

Promotie drs. A.P. de Bruine
Op 25 juni, om 14.00 uur, verdedigt drs. A.P. de Bruine zijn proefschrift 'Endocrine differentiation in colorectal cancer'. Promotor is prof.dr. F.T. Bosman.
Drs. De Bruine onderzocht de klinische en biologische betekenis van het voorkomen van endocriene cellen in darmkanker. Adriaan de Bruine werkt bij de afdeling Pathologie van het AZM.

Promotie mw.drs. E.P.E. Mesters
Op 25 juni, om 16.00 uur, zal mw.drs. E.P.E. Mesters zijn proefschrift 'Infants with asthma: towards a multidisciplinary education protocol for primary care' verdedigen. Promotoren zijn prof.dr. G.J. Kok, prof.dr. G.S. Parcel (University of Texas, Houston, VS) en prof.dr. H.F.J.M. Crebolder. Drs. Mesters onderzocht de rol van een voorlichtingsprogramma voor ouders waarvan de kinderen met astma (0-4 jaar) worden behandeld in de eerste lijn. Uit onderzoek blijkt dat het astmaprogramma ouders aanzet tot concrete acties die leiden tot het preventief optreden tegen klachten en doeltreffende acties ter bestrijding van symptomen. Ilse Mesters werkt bij GVO.

Promotie mw.mr. R.H. de Haas-Engel
Op 30 juni, om 16.00 uur, zal mw.mr. R.H. de Haas-Engel haar proefschrift 'Het Indonesisch nationaliteitsrecht' verdedigen. Promotoren zijn prof.mr. C. Flinterman, prof.mr. S. Gautema, (Universitas Indonesia, Jakarta, Indonesië) en prof.mr. G.R. de Groot. In haar proefschrift beschrijft mr. de Haas de ontwikkeling van het Indonesisch nationaliteitsrecht sinds het koloniale tijdperk.

Dr. C.M. Cooper honorair hoogleraar Ontwikkelingseconomie
Het CvB heeft dr. C.M. Cooper benoemd tot honorair hoogleraar Ontwikkelingseconomie bij de FdEW. Dr. Cooper is directeur van INTECH in Maastricht en docent Ontwikkelingseconomie aan het Institute of Social Studies (ISS) in Den Haag.

RL-student en WHW (4)
Studiepunten en inschrijving
Dit is het laatste bericht in een reeks van vier over de nieuwe Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW).
Op 31 augustus 1993 zal deze wet in werking treden. Op die datum zal een aantal wetten, zoals de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs (WVO), vervallen. Dat brengt veranderingen met zich mee, ook voor RL-studenten.
Deze laatste aflevering gaat over Studiepunten en Inschrijving.
De WHW schrijft voor dat het onderwijsprogramma wordt vastgesteld met vermelding van studiepunten. Een studiepuntenpunt is gelijk aan 40 uur studie. Opleidingen zijn opgedeeld in een propedeutische en een postpropedeutische fase. De propedeuse kent een studielast van 42 punten en de postpropedeuse een studielast van 126 punten. Zijn de 168 punten verzameld -de OER regelt waaraan je moet voldoen- dan ben je afgestudeerd en krijg je aan de RL de titel doctorandus of meester. Vervolgens bestaat de mogelijkheid om te promoveren. Er bestaat een aantal opleidingen met meer dan 168 studiepunten, waarvan voor de RL alleen de arts-opleiding van belang is. Deze vergt 252 studiepunten. Ook de geneeskunde studenten krijgen na vier jaar en 168 studiepunten hun titel en kunnen promoveren.
Ouderejaarsstudenten krijgen van hun faculteit een overzicht van studiepunten die ze in het verleden hebben gehaald.
Meer informatie bij uw Bureau Onderwijs.

Voor wat betreft de inschrijving verandert er onder de WHW betrekkelijk weinig. Zo blijven de voorwaarden voor inschrijving (als student, auditor of extraneus) onveranderd. Nieuw is de mogelijkheid om niet over te gaan tot inschrijving op grond van een negatief studie-advies voor de propedeuse. Bij de RL zal hiervan voorsnog geen gebruik worden gemaakt. Voorts vervalt de afzonderlijke inschrijvingsduur voor de pro-

pedeuse en de mogelijkheid van verlenging van de propedeuse. Verlenging van de inschrijvingsduur van een opleiding is mogelijk met ten hoogste één jaar in geval van een lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis.
De inschrijvingsduur voor geneeskunde wordt teruggebracht van acht en een half jaar tot acht jaar. Verlenging van de tweede fase in geval van overmacht of persoonlijke omstandigheden keert niet terug, wel maakt de WHW inschrijving als auditor of extraneus mogelijk.
Aan degene die is ingeschreven wordt een bewijs van inschrijving verstrekt, waarin zijn rechten zijn omschreven. Nieuw hierbij is vermelding van het recht op studiebegeleiding en het recht gebruik te maken van de diensten van een studentendecaan. Het instellingsbestuur wordt opgedragen bijzondere zorg te besteden aan de begeleiding van studenten die behoren tot etnische of culturele minderheden.
Beëindiging van inschrijving in de loop van het studiejaar is mogelijk bij afstuderen en in geval van ziekte of bijzondere familie-omstandigheden. Meer informatie bij de Centrale Studenten Administratie.
In de voorafgaande nummers van dit Bulletin stond informatie over de WHW algemeen (33), Studentenstatuut (34), Onderwijs- en Examenregeling (35)

Sluitingsdatum indienen subsidieverzoeken bij RL/SWOL-Universiteitsfonds.

Voor het indienen van een subsidieverzoek aan het RL/SWOL-Universiteitsfonds geldt als eerstvolgende sluitingsdatum: 15 augustus 1993. De tijdig en volledig ingediende verzoeken zullen aan de orde komen in de bijeenkomst van de Commissie van Bestedingen op 16 september 1993. Eerstvolgende sluitingsdatum is: 15 oktober 1993.
Aanvraagformulieren kunnen worden verkregen bij Ina Engelen, Bureau Internationale Samenwerking, tel. 043 - 883211 (tussen 08.00-12.00 uur). De verzoeken kunnen worden gericht aan:
RL/SWOL-Universiteitsfonds
t.a.v. Ina Engelen, BIS/ISIS
Postbus 616
6200 MD MAASTRICHT

Bekendmaking 'Koko's EINDFEEST 1993'
Datum: vrijdag 25 juni
Opening : 20.30 uur Aanvang open podium 20.30 uur
Hans Dulfer 21.30 uur
Gotcha! 23.30 uur
Lokatie: Sporthal Randwijk
Prijs: voorverkoop f.9,00; avondkassa f. 12,50
Voorverkoopadressen: Café de Gijsbrecht, café de Preuverij, snackbar Lucky Luc en alle faculteitsgebouwen.
Meer informatie: Guido Cals 043-252734; S.V. Koko 043-215418.

ABVA KABO
W. Vlek, vakbondsconsulent van de AbvaKabo, is op maandag en dinsdag bereikbaar in UNS50, k.5.155 (tel.881250). In dringende gevallen kunt u ook bellen met H.Uffing tel. 299775 of met C.Fröberg tel. 881812 of met een mc-lid van uw faculteit of dienst.

STUDENT EN ZAKEN

Centrale Studentenadministratie
Collegekaarten/bewijzen van inschrijving
Bij verlies/diefstal van uw collegekaart en/of uw bewijs van inschrijving kunt u een nieuwe collegekaart of een bewijs van inschrijving laten maken cq. afhalen op
woensdagmiddag tussen 14.00 u en 16.00 uur.
U dient dit uiterlijk 's maandags d.m.v. een formulier aan te vragen en te betalen.

Adreswijzigingen
Studenten dienen zo spoedig mogelijk hun adreswijzigingen schriftelijk door te geven aan de Centrale Studentenadministratie.
Openingstijden: ma. t/m do. 14.00 uur - 16.00 uur
vrijdag 10.00 uur - 12.00 uur

ATTENTIE
Ouderejaars studenten, die tot op heden nog geen herinschrijfpakket hebben ontvangen, worden verzocht contact op te nemen met de Centrale Studentenadministratie.

Studentendecanaat
De inloopspreekuren zijn op di. en do. van 14.00 - 16.00 u. Lenc.str. 26, K. 310B.
De telefonische spreekuren zijn alleen op ma. en di. van 13.00 - 14.00 u. tel. (043) 883354

EG-STUDENTEN KUNNEN VERGOEDING COLLEGELD KRIJGEN
Studenten die de nationaliteit bezitten van een land uit de EG en die een Nederlandse opleiding volgen waarvoor recht op Studiefinanciering bestaat, kunnen in aanmerking komen voor vergoeding van het collegegeld. Men moet aan een aantal voorwaarden voldoen. De vergoeding voor het thans lopende studiejaar '92-'93 kunnen tot het einde van het studiejaar worden aangevraagd. Vergoedingen voor het studiejaar '93-'94 moeten voor 31 dec. '93 worden aangevraagd. Voor info: Steunpunt Studiefinanciering of Studentendecanaat.

Openingstijden secretariaat SZ:
ma. en di. 13.30-16.30 u., wo. 13.30-19.00 u., do. 9.00-12.00 u. en 13.30-16.30 u., vrij. 9.00-12.00 u.

Studentenpsycholoog
Voor een gesprek met de studentenpsycholoog Ruud vd Berg, kun je een afspraak maken via het secretariaat Studentenzaken, Len.26, kamer 0310B, 883354.

RL-AGENDA

Promoties en inaugurele- of afscheidsredes vinden plaats in de Aula, Tongerestraat 53. Informatie: Rectoraat, 883096/883210

- 24-06 Inauguratie R.W. Stockbrügger, 16.00 uur
- 25-06 Promotie A.P. de Bruine, 14.00 uur
- 25-06 Promotie I. Mesters, 16.00 uur
- 30-06 Promotie R. de Haas-Engel, 16.00 uur
- 30-06 Officieel startsein invoering correspondentiereeks, opening nieuw gebouw (Deb 15)

van Uniprint en RL design. Info: RL design tel. 3688.
8-10t/m10/10 9e jaarlijkse Conferentie van ASERCCA (Association for European Research on Central America and the Caribbean)aan de FdEW.
15-10 Lezing L. Tindemans: de neutraliteit en het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid van de Europese gemeenschappen, Zw 4 collegezaal, 16.00 uur
03-11 Flexibiliteit en mobiliteit in het wetenschappelijk bedrijf. Intern RL-seminar voor lei-

dinggevend in het wetenschappelijk bedrijf. Info en inschrijving: P&O, mw.M.Tijssens, tel. 3191
5-11 Lezing L. Tindemans: de ontwikkelingspolitiek van de Europese gemeenschappen, Zw 4 collegezaal, 16.00 uur
24-11 Lezing L. Tindemans: het sociaal Europa, Zw 4 collegezaal, 16.00 uur
26-11 Lezing L. Tindemans: de Europese grondwet, Zw 4 collegezaal, 16.00 uur

Steunpunt Studiefinanciering
Openingstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., tel. 043 3212 151, Len.26.

Infotheek voor Studie en Beroep.
Openingstijden: ma. di. en do. 13.00-17.00 u en wo. 09.00-13.00 u Slour
vr. 09.00-13.00 u, Len.26, kamer. 0311, Tel. 883351.

ATTENTIE! De ISB gaat op 29-06-'93 verhuizen naar de Bouillonstraat 11. I.V.M. de verhuizing is de ISB gesloten op 29 juni en 1 en 2 juli. Van ma. 5 juli zijn we te bereiken op de Bouillonstraat 12.

Studentenvakbond NSEM
Wij zijn er voor de student! Dus heb je vragen over of problemen met studiefinanciering, onderwijszaken, milieuzaken e.d.: bel: 883142. Vloerballen terug.

R.K. Studentenpastoraat
ledere do. om 19.30 u. en zo. om 10.30 u. is er een viering van de H.M. voorgegaan door de R.K. studentenpastor dhr. F.Peró. Adres: Boschstraat 97, sociëteit "In de Fortuyn". Na afloop is er koffie.

Werkgroep Inkom
De werkgroep INKOM is bereikbaar voor vragen, opmerkingen of suggesties op K.2304 in het Oud-Gouvernement (boven LV&S) of op t. 883393.
Wil je HELPER worden, kom dan langs op de INKOM-KAMER.

Agenda AEGEE Maastricht
ledere dinsdagavond om 23:00 borrel in de Metamorfoos
Voor meer info, zie de congresmap, of bel: 883071 ma/vr 11:30-12:30

DOPE
ledere ma. (15.00-16.00 u.) en do. (11.00-12.00 u.) spreekuur in DOPE-kamer, OG 0.203, tel. 883263.
Om lid te worden van DOPE dien je o.v.v. naam, adres en tel.nr. een tje te storten op: bankrekeningnr. 57.69.86.763, ABN-AMRO Maastricht, t.a.v. Vereniging DOPE. Student let op uw saeck!

Agenda R.K.S.V. Servatius
Elke wo. avond is er mensa om 18.30 u. Inschrijving tot 12.00 u. wo. (tel. 211126). Kosten: f5,- leden, f6,50 introducés. Boschstraat 97, Maastricht, tel.211126

Agenda KOKO
vr 25 juni: Eindfeest met bandjes open podium, sport- hal randwijk
do 1 juli: cabarestafette op de kroeg

Agenda Sigma
29 juni laatste alg. ledenvergadering vh jaar in K1001
2 juli afsluiting van het SIGMA jaar met het traditionele volleybal toernooi (the SIGMA invitational), waarschijnlijk met barbeque.

Agenda SIB
Elke donderdag ledenborrel, 22.00 u. Van Sloun.

Agenda Ichtus
30 juni: slotavond
7 juli: MENSA om 18.00 u. Augustinesse klooster, Ververhoek 46, (zijstr. Lenculenstr.) opgave bij Lianne (250162) voor do 19.00 u. Aanvang programma: 19.30 u.

Integrand
Integrand is nu gehuisvest in de Abtstr. 4, 6211 LS Maastricht, tel. (043) 883355/97. Dagelijks open van 9.00-12.00 en 13.30-17.00. Kom inschrijven voor werkopdrachten op academisch niveau.

MST
Wil je meer uit je studie bedrijfsseconomie halen dan theoretische kennis? Schrijf je dan nu in bij MST voor een interessante werkopdracht. Kom langs voor meer informatie op ons kantoor in de Abtstraat 4 van ma. t/m vr. van 13.30 tot 16.30. Tel: 883927

Agenda Tafelstraat 13
Vanaf 1 juli is de Tafelstraat gesloten. Goede vakantie voor iedereen! Sterke voor wie toch nog moet/wil werken/studeren! Wij zijn weer open op 16 aug. met het nieuwe jaarprogramma. Tot ziens.

Vereniging Belangenbehartiging Geestelijke Gezondheidskunde
In het kader van het blok "Stemmingsstoornissen" organiseert de Commissie O&O van de VBGK een voorlichtingsbijeenkomst door medewerkers van het ICODO. Op woensdagmiddag 7 juli van 13.00 uur tot 15.30 uur geven zij informatie over onverwerkte oorlogservaringen, verzorgen zij een video-presentatie en leiden zij een groepsbesprek. Deze activiteit vindt plaats in kamer 5.315a, gelegen op de derde etage van het Faculteiten II-gebouw aan de UNS50. Inschrijving kan geschieden via de intekenlijst tegenover de postvakken of telefonisch bij Karin Pool (043-610686) dan wel Anoeek Weertman (043-212935). Voor leden is deze activiteit gratis, niet-leden betalen f2,50.

Heb je zin om je actief in te zetten voor je studie en de Commissie Onderwijs en Onderzoek (O&O) van de VBGK ??
Meld je dan nu aan als lid, zeker jongerejaars die het nieuwe curriculum doorlopen zijn van harte welkom !! Bel voor het vrijblijvend bijwonen van een vergadering: Rokin Kakes (tel.: 043-215146) of Miranda Vermeeren (tel.: 043-639852).

Indien je interesse hebt om lid te worden van één van de andere Commissies die de VBGK rijk is, dan kun je voor een vrijblijvend kennismaking contact opnemen met de desbetreffende coördinator(en).

Commissie Activiteiten Karin Huijgens (09-3289718502)
Commissie Public Relations Nicole van Gastel (043-435074)
Redactie Psychoskoop Helga Nauta (043-219962)
Aanmeldingsformulieren voor de VBGK hangen bij het postvakje van de VBGK in de gang bij Bureau Onderwijs GW, UNS 50.

LV&S

Einde sportactiviteiten LV&S 1992-1993
Per 25 juni stopt het programma van LV&S voor het academisch jaar 1992-1993. Inmiddels zijn we weer volop bezig het programma voor 1993-1994 voor te bereiden. Studenten ontvangen hun aanvraagformulier voor de sportkaart per post. De medewerkers krijgen hun aanvraagformulier in juli toegestuurd. Voor het afhalen van de sportkaart is de balie geopend vanaf 23 aug.'93. Openingstijden vanaf 23 aug.: ma. 13.00-16.30 u., di. t/m do. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.30 u. De

Bulletin

medewerkers van LV&S wensen u een fijne vakantie. Op ma. 6 sept. start het nieuwe programma.

Einduitslag interne hockeycompetitie

1. Lignum Curvatum 2. Inteam 3. De Braggelären 4. Circumflex 5. Ma van Sloun 6. Veni vidi vici 7. Jansen & Jansen 8. Echte Maatjes 9. XLAOE

Uitslag turnkampioenschappen

Winnaars heren: T. v. Doren voor de onderdelen voltige (8.6), sprong (8.7) en vloer (9.5). Voor het onderdeel brug: M. Hart (7.5) en T. v. Doren (7.5). M. Buncamper voor de onderdelen ringen (9.2) en trampoline (9.3). Voor het onderdeel trampoline paard: M. Buncamper (9.3) en T. v. Doren (9.3). Winnaressen dames: M. Hoofwijk voor de onderdelen balk (9.8), vloer (10), brug (9.8), trampoline (10), trampoline paard (9.6) en sprong (9.8). Voor het onderdeel ringen zwaai, eindigde l. vd Peyl als eerste met een 9.3.

Zomerprogramma LV&S

In de zomervacantie organiseert LV&S nog enkele activiteiten in sporthal Randwijk. Data: wo. 30/6, 7/7, 14/7, 25/8 en 1/9/93 van 12.30-13.30 u. Bewegen op muziek en conditietraining + van 12.30-15.00 u. fitness. LET OP: de sportkaarten 92/93 zijn hiervoor NIET GELDIG! Kosten: f 3,- per keer.

Gezocht

Studentenhockeyteam (i.o.) zoekt spelers (m) voor (zondag)competitie bij M.H.C. Interesse, bel Rob Oomens, 215375.

Agenda Stennis

30 juni: dagje strand. 17 juli: Davis Cup bel Esther voor kaartjes: 625420. Geef je op als Stennis-helper tijdens de Inkom; Mariëlle 639593.

STUDIUM GENERALE

Vacature Commissie Studium Generale

Het SG organiseert tal van activiteiten over onderwerpen op het gebied van kunst, cultuur, wetenschap en samenleving. Een belangrijk deel van het aanbod bestaat uit lezingen. Daarnaast worden er literaire avonden, debatten, open podia, theatervoorstellingen en creatieve cursussen geprogrammeerd.

De Commissie Studium Generale heeft tot taak het programmabeleid van het Studium Generale vast te stellen. Zij vergadert daartoe ongeveer 8 maal per jaar. De vergaderingen, van max. twee u., worden gehouden op do.middagen vanaf 15.30 u.

In deze begeleidingscommissie is een vacature voor een studentlid. Voor inlichtingen over deze vacature kun je bellen met de secretaris van de Commissie Studium Generale: Drs. J. Reiners, 043-883540. Sollicitaties kun je richten aan het secretariaat van de Commissie Studium Generale, Postbus 616, 6200 MD Maastricht.

WETENSCHAPSWINKEL

De wetenschapswinkel zoekt voor de volgende onderzoeksvragen nog enkele enthousiaste studenten:

- Vanuit een wijk in Maastricht wordt gevraagd om een onderzoek naar de toegankelijkheid van deze wijk voor gehandicapten (GW/Bewegingswetenschappen);
 - Een VROUWELIJKE student wordt gezocht om de sociale veiligheid voor vrouwen in Sittard te onderzoeken (specifiek gericht op alloctonen vrouwen), (FdR, criminologie, eventueel GW);
 - Bejegening van vrouwen met mastopathie (goedaardige borstgezwel) door artsen e.a. hulpverleners (GW);
 - Onderzoek naar mondiaal beleid binnen gemeentes (FdR, Metajuridica);
 - Behoeft onderzoek / evaluatie activiteiten van een vrouwen centrum in Maastricht (Marketingonderzoek FdE, evaluatieonderzoek FdGW/BB);
 - Voor de FNV/DAC VROUWEN zoeken we nog iemand die zich bezig wil houden met het opstellen van een positief actieplan.
- De onderzoeken kunnen als onderwijsverplichting gelden: jaarwerkstuk, opstel, paper, (eind)scriptie. Begeleiding vanuit de faculteiten is toegezegd.
- Meer info: Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel:883120/883529.

BIS

VSBEURZEN

In de Schouwburg in Utrecht zal op 17 juni tijdens een feestelijke bijeenkomst aan in totaal 250 bursalen een VSBEURZEN worden uitgereikt. Van de door de RL voorgedragen kandidaten zijn de volgende aanvragen gehonoreerd:

1. De heer Volders (FdG)
2. Mevrouw Cals (FdGW) voor een studie aan de universiteit te Leuven
3. Mevrouw Hoofwijk (FdGW) voor aanvullend onderzoek aan de universiteit van McMaster
4. De heer Rietveld (FdEW) voor een studie aan Bocconie-universiteit te Milaan
5. Mevrouw Van Wijk (FdEW) voor onderzoek in Costa Rica
6. De heer Smit (FdEW) voor het afronden van een MBA opleiding aan de Indiana University
7. Mevrouw Gerrand (FdR) voor een studie in Zuid-Afrika
8. De heer Aarts (FdR) voor een Magister juris opleiding aan de RL
9. De heer Brenner (FdRO) voor een Magister juris opleiding aan de RL
10. Mevrouw Verkoeyen (FdR) voor een post-doctorale opleiding aan de Vrije Universiteit van Brussel.

Culturele verdragen met Oost-Europese landen

Diegenen die met concrete plannen rondlopen om binnen afzienbare tijd een stage te doen of een studie te volgen in een Oosteupees land, worden aangeraden contact op te nemen met Ika Ploumen, tel. 883513. Hiervoor zijn nog beurzen beschikbaar die in het kader van een cultureel verdrag ter beschikking worden gesteld aan studenten en afgestudeerden van WO en HBO. Enige spoed is wel vereist.

Openingstijden

Het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten en medewerkers wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Infotheek voor Studie en Beroep van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, ingang Lenculenstraat, kamernr. 0311.

Let op: wegens verhuizing van de Infotheek vervalt het spreekuur op woensdag 30 juni en vrijdag 2 juli. Vanaf 5 juli worden de spreekuren gehouden in het Oud-Gouvernement, Bouillonstraat, kamer 0217.

VACATURES

Interne vacature 088

Binnen het onderzoeksprogramma "Vetzuren en hun metabolieten in gezondheid en ziekte" wordt gevraagd een

studentassistent(e) 0.2 fte

voor 1 jaar

voor het projectelement "Maternale essentiële vetzuur status (EFA status) en zwangerschapsresultaat". De werkzaamheden zullen bestaan uit het assisteren bij het verzamelen van klinische gegevens van de onderzoekspopulatie en het invoeren in de computer van deze gegevens. De voorkeur gaat uit naar een vierde jaars medisch student met goede typevaardigheid en computerervaring (Dbase IV, SPSS). Info: mw. dr. A.C. van Houwelingen, tel. 881506.

Interne vacature 089

Wegens vertrek van één van de studieadviseurs nodigt de Faculteit der Economische Wetenschappen belangstellenden uit te solliciteren naar de functie van

STUDIE-ADVISEUR (V/M)

voor 20 uur per week

Deze medewerker zal in samenwerking met de andere studie-adviseur een optimaal studieverloop voor studenten bevorderen. Dit gebeurt door voor de propaedeutische studenten studie-vertraging te signaleren, advies- en begeleidingsgesprekken te voeren bij gebleken studieovertraging of problemen van persoonlijke aard, veelvuldig voorkomende problemen van studenten te signaleren bij bestuursorganen en voorstellen te doen die leiden tot verbetering van het onderwijs.

Voorts geeft de studie-adviseur informatie over de studie, het Maastrichtse onderwijssysteem e.d. aan huidige en potentiële studenten. Belangstellenden voor deze functie dienen een academische opleiding te hebben, bij voorkeur in de Psychologie of Pedagogiek. Kennis van het universitair onderwijs en de leefwereld van jongvolwassenen is noodzakelijk, evenals uitstekende contactuele eigenschappen en vaardigheden. Bij voorkeur heeft hij ervaring in adviesgespreksvoering. Gelet op de wens voor een evenwichtige personeelsopbouw heeft de faculteit sterke voorkeur voor een mannelijke kandidaat. Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij Monique Welten, studie-adviseur (tst. 3776) of René Verspeek, directeur (tst. 3850). De functie is gewaardeerd op schaal 10. De faculteit ziet graag gemotiveerde, schriftelijke sollicitaties tegemoet.

Interne vacature 090

gevraagd m.i.v. 1 september 1993

student-assistent m/v 0.2 fte

t.b.v de studentencomputerruimte van de studierichting Cultuur- en Wetenschapsstudies

Taken:

- onderhoud, beheer en toezicht computerruimte;
- advisering en hulp bij computerproblemen van gebruikers;
- assistentie tijdens practica;
- hulp bij het samenstellen van handleidingen.

Vereist:

- gedegen kennis van het Apple Macintosh operating system; enige kennis van IBM/DOS;
- ervaring met de pakketten Word; Filemaker-pro; MS-Excel.
- zelfstandig kunnen werken;
- bereidheid om bij toerbeurt te werken en voorkomende werkzaamheden te verrichten.

Info: J. Nagy, 883300

ALGEMENE WETENSCHAPPEN

ONDERWIJSBALIE

Openingsuren onderwijsbalie:

Maandag van	09.30-10.30 uur
Woensdag van	11.30-12.15 uur
Vrijdag van	11.30-12.15 uur

OPROEP STUDENTLEDEN BLOKPLANNINGSGROEPEN EN JAARCIË'S
Studenten die zitting willen nemen in een blok- of practicumplanningsgroep (1 studentlid per planningsgroep) of jaarcie's kunnen hun belangstelling voor een dergelijke functie kenbaar maken middels een briefje aan Bureau Onderwijs. De zittingsduur is 1 jaar, van 01-09-93 tot 01-09-94. Functie-eisen:
- blok/practicum 1e en 2e jaar: student moet het betreffende studieonderdeel met succes afgerond hebben;
- verplicht tracéblok: student moet het betreffende tracé (gaan) volgen;
- keuzeblok: student uit 3e jaar.
Aanmelden kan tot 25 juni a.s.

POSTVAKJES STUDENTEN

De postvakjes voor studenten zijn deze week in gebruik genomen. Zie ook de aankondiging op de publicatieborden.

CWSV ORAKEL

OPENINGSTIJDEN Orakelkamer. Kapoenstraat K.0038:

Maa. 13:00-13:30.	Reductiebureau
Din. 13:00-13:30.	Reductiebureau
Woe. 13:00-14:00.	Bestuur
Don. 13:00-14:00.	Commissie Onderwijs

Dinsdag 22 Juni "And now for something completely different!"

Monthly Python openlucht-film-festival
21:00 tot 02:00 Binnenplaats Kapoenstraat.

Maandag 28 Juni "Het was weer zomer..."

Orakel's Eendfeest
Met: DE.BRONSTGIETERS en DIPTRIP
in: 't Jachthoes, Brusselseweg 497
Geopend tot 05:00(!)

Juli/Augustus: Orakel wenst jullie een prettige vakantie.

Donderdag 26 Augustus: Introductieweekend.

Mentoren hiervoor zijn nog altijd welkom, bel Jeroen, Jeroen, Karen of Thomas.
(P.S.:Tom, ga je ook nog mee?)

GEZOCHT: enthousiaste leden voor de activiteitencommissie. Wil je meehelpen feesten, weekenden, poëzieavonden, lezingen, anti-discriminatie-dagen, blokborrels of andere activiteiten te organiseren kom dan even langs in de Orakelkamer, of bij Jeroen.

LID WORDEN?

Leden voor het NIEUWE verenigingsjaar kunnen nu reeds betalen. The early bird, enzo.
Maak f25,- over op: bankrek. 86.59.85.103 SNS-bank Maastricht of op Giro: 0492552
O.v.v.: "Contr.93-94" en je telefoonnummer.
Of kom even langs in de kamer.

Lezing Botwinnik in RL

Oud-wereldkampioen schaken Prof. dr. M.M. Botwinnik is van 29 juni tot 3 juli te gast bij de RL, FdAW, vakgroep Informatica. Op 1 en 2 juli neemt hij deel aan de Advances in Computer Chess Conference, die gehouden wordt in de Statenzaal. Op 1 juli om 16.00 uur is er een persconferentie, waarvan een van de thema's is: "Wanneer verslaat een computerprogramma de menselijke wereldkampioen?" (eveneens in de Statenzaal, Bou 3). Daarna volgt er een demonstratiepartij tussen IGM John Nunn en Chessmachine WK (van Ed Schröder). De conferentie vindt plaats op 1 juli (9.30 - 15.45) en 2 juli (9.00 - 16.30). Inschrijfkosten Fl. 200,-. Nadere inlichtingen José Cornips of Sabine Vanhouwe (vakgroep Informatica, 883334, 883504).

ECONOMIE

Spreekuur VCE

I.v.m. vakantie van medewerkers VCE vervalt het reguliere spreekuur in de periode van maandag 5 juli t/m vrijdag 27 augustus. In plaats daarvan kunnen studenten iedere dinsdag van 10.00-12.00 uur terecht in kamer 3048 A of 3048 B.
Vanaf september 1993 gelden nieuwe spreekuren. Raadpleeg de studiegids voor de exacte tijden.

Vakantie studie-adviseurs

De studie-adviseurs van de FdEW zijn wegens vakantie afwezig tijdens de volgende periodes:
Thijs Hoex: van 12 tot 31 juli,
Monique Welten: van 2 tot 14 augustus.

Afstuderen vóór 1 september 1993

Studenten die dit academisch jaar nog willen afstuderen dienen dit UITERLIJK op vrijdag 13 augustus 1993 kenbaar te maken tijdens het reguliere spreekuur van de Examenadministratie.
Voor studenten in de eindfase van hun studie is het raadzaam om artikel 7.9 op pagina 88 van de Facultaire Studiegids 1992/1993 te lezen. Om de stroom afstudeerders in goede banen te leiden, verzoekt de Examenadministratie iedere aspirant-afstudeerder in een zo vroeg mogelijk stadium aan te kondigen dat hij wil gaan afstuderen. Daarvoor houden de medewerkers in de weken 27 t/m 32 (5 juli t/m 13 augustus '93) EXTRA SPREKUREN en wel op woensdag- en donderdagochtend, tussen 10.00 - 11.00 uur op kamer 3.064. Deze extra spreekuren zijn dus ENKEL bedoeld voor studenten die nog dit academisch jaar willen afstuderen. De buluitreikingen worden gehouden op maandag 13, dinsdag 14 en/of woensdag 15 september 1993.
De reguliere spreekuren op dinsdag- en vrijdagmiddag tussen 14.30 - 15.30 uur blijven in deze periode gehandhaafd.

Sollicitatiegids

Als je in 1993 kunt afstuderen, kom je in aanmerking voor de gratis sollicitatiegids Nobiles Economengids. Deze gids geeft verschillende aspecten van het sollicitatieproces weer en een aantal presentaties van bedrijven en overheidsinstellingen volgens een standaard opzet: algemene informatie over de organisatie en haar activiteiten, naar welke personen is men op zoek, wat heeft het bedrijf te bieden, hoe verloopt de sollicitatieprocedure en een interview met twee jonge medewerkers. Het gratis exemplaar van de Nobiles Economengids is op vertoon van je collegekaart af te halen bij de studie-adviseur Monique Welten, kamer 3052A.

Oproep voor belangstellenden voor bestuurlijke activiteiten

In een faculteit komen vele besluiten tot stand met medezeggenschap en inspraak, zowel medewerkers als studenten. Via deze brief roept het Faculteitsbestuur studenten op om actief deel te nemen aan deze activiteiten. Vacatures:
- drie studenten voor de Studierichtingscommissie.
Vergaderfrequentie: éénmaal per vier weken. Geen financiële vergoeding.
- één studentlid voor de Wetenschapscommissie; één studentlid voor de Bibliotheekcommissie; één studentlid voor de Computerfaciliteitencommissie. Voor deze drie vacatures geldt: Vergaderfrequentie: éénmaal per vier weken. Geen financiële vergoeding.
Studentleden worden door de Faculteitsraad benoemd voor de periode van één jaar (1.9.'93/1.9.'94) op voordracht van het Faculteitsbestuur v.w.b. de Studierichtingscommissie en Wetenschapscommissie. Belangstellenden wordt gevraagd om dit gemotiveerd, schriftelijk te melden bij het Faculteitsbureau FdEW, t.a.v. mw. M. Beekman, kamer 3.068 en wel **vóór 1 juli a.s.** Voor verdere informatie kunt u terecht bij Freek Sanders (tel. 043 - 219026).

Blok Organisatie-structurering

Studenten die het blok ORGANISATIE-STRUCTURERING onvoldoende hebben afgesloten kunnen de herkansing voor het 'final paper' afhalen bij het secretariaat van de sectie Organisatie k. 2065. De herkansing dient voor 6 juli ingeleverd te worden bij de blokcoördinator: J. Nijhuis, postvakje k. 2065

Scriptie/stage bij sectie Organisatie

Studenten die bezig zijn met een scriptie/stage bij de sectie Organisatie en in augustus willen afstuderen, dienen de conceptversie van de scriptie of het stage-verslag voor 1 juli bij hun begeleider in te leveren. Gebeurt dit niet, dan kan geen garantie worden gegeven, dat U op tijd over het cijfer beschikt. J. Nijhuis, stage/scriptie coördinator.

Openingstijden SMR

I.v.m. het Economie Spel uit de propaedeutische is de Studenten Micro Ruimte gesloten: van maandag 28 juni tot en met dinsdag 29 juni '93 tussen 09.00 uur en 17.30 uur.

Stichting Reductiebureau Economie

Tijdens de periode met vaardigheidstrainingen en in de vakantieperiode zijn wij GESLOTEN. Wij zijn weer geopend vanaf maandag 30 augustus.

Openingstijden Reductiebureau academisch jaar 1993/1994

- Aanvang blokperiode 1
maandag 30 augustus t/m vrijdag 10 september: van 10.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 16.00 uur.

- Boeken voor de derde- en ouderejaars:

De boeken die benodigd zijn voor het 1e blok dienen voor aanvang van de blokperiode bij ons besteld te zijn. Het is ook mogelijk om een bestelling in onze brievenbus te doen indien wij niet geopend zijn. Vermeld hierop dan je naam, examennr., adres, je handtekening en uiteraard welk boek je zou willen bestellen.

- Het Reductiebureau Economie zoekt nieuwe, enthousiaste bestuursleden. Informatie hierover kun je krijgen aan de balie van het Reductiebureau tijdens openingstijden: dinsdagen, woensdagen en donderdagen van 10.30 - 12.30 uur.

EFM

Kantooruren Imperator: woensdagen 10.00-12.00 op Kamer 0083.
Indonesië-project: dinsdagen 10.00- 12.00 en donderdagen 14.00-16.00 op Kamer 0085.

Marketing Associatie: maandag t/m donderdag 11.00-12.00 op Kamer 0081.

EFM zoekt actieve leden

Binnen EFM ligt voor jou in de toekomst een goede functie in het verschiet. Op korte termijn zoeken wij actieve studenten met veel eigen initiatief. Wil je graag interessante bedrijven bezoeken, top-managers ontmoeten, praten met management-developers, congressen-, excursies- en lezingen organiseren of artikelen schrijven, neem dan contact op met een van de volgende personen: Bram de Vries, tel. 216327; Bas Possen, tel. 623960; Economische Faculteitsvereniging Maastricht. Kamer 0081,0083 en 0085; tel. 883790.

RECHTSGELEERDHEID

Attentie gebruikers van deze kolom:

Met ingang van heden worden berichten voor deze kolom alleen nog geaccepteerd op floppy (WP 5.0 danwel 5.1).

Openingstijden Onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

I.v.m. toetsen is de balie op 28.06.93 en 29.06.93 de hele dag gesloten. Ook de avondbalie van 28.06.1993 vervalt.

Van 30.06.93 t/m 27.08.93 is de onderwijsbalie alleen 's ochtends van

10.15-11.15 uur geopend.

De laatste avondbalie van dit academisch jaar is op maandag 21.06.93.

Faculteit gesloten

Op vrijdag 02.07.1993 vindt het jaarlijks uitstapje van de faculteit plaats. Dit betekent dat er niemand bereikbaar is; de onderwijsbalie is dus de hele dag gesloten.

Verkrijgbaar aan de balie

Opsteltitels herkansingsronde. Uiterste inleverdatum opstellen 05.07.1993.

'Zomerset': aanmelding herkansingstoetsen uiterlijk 21.07.93, aanmelden blok 1 keuzeblokken uiterlijk 25.06.93, aanmelding blok 1 propedeuse, basisdoctoraal en doctoraal uiterlijk 21.07.93, informatie over de zomerperiode en over het mentoraat (aanmelden uiterlijk 01.07.93). Toetsen blok 4 dag- en avondopleiding Nederlands en Fiscaal recht

maandag 28.06.1993

- 09.00-12.00 uur Sporthal Geusselt

jaar 1 (Ned. recht) dag + avond: Onrechtmatig gedrag

- 09.00-12.00 uur Sporthal Daalhof

jaar 2 (Fisc. recht) Bedrijfsconomie I

- 09.00-12.00 uur Sporthal de Heeg

jaar 4 (Fisc. recht) Europese vennootschapsbelasting

jaar 3 (Ned. recht) dag Capita selecta bestuursrecht, Current issues of EC-Law, Gezondheidszorg en overheid, Goederenrecht/Zakenrecht, Handelsrecht, Internationale criminaliteitsbestrijding, Internationale organisaties, Rechtstheorie, Sociale zekerheid (open boek tentamen), Toerekening van gedrag

- 13.00-16.00 uur Sporthal Geusselt

jaar 2 (Ned. recht) dag + avond Huisvesting

jaar 4 (Fisc. recht) Europees en internationaal vennootschapsrecht

- 13.00-16.00 uur Sporthal de Heeg

jaar 3 (Fisc. recht) Fiscaal vennootschapsrecht

jaar 4 (Ned. recht) dag Amerikaans staatsrecht, Cassatie, Criminologie/Criminology, Deconfiture, European company and business law, Geschiedenis van het privaatrecht, Human rights, Overheid en privaatrecht, Rechtsvergelijking, Ruimtelijke ordening, Schade en schadevergoedingsrecht, Slachtoffers in het (straf)recht

- 18.30-21.30 uur Sporthal de Heeg

jaar 1 (Ned. recht) avond Overheid

jaar 3 (Ned. recht) avond Recht, markt en staat

jaar 5 (Ned. recht) avond Bedrijf

Jaar 6+7 (Ned. recht) avond Belastingrecht voor ondernemingen, Consumentenrecht, Lokaal bestuur en lokale politiek, Internationaal strafrecht, Recht, beleid en organisatie, Ruimtelijke ordening, Vreemdeling

Dinsdag 29.06.1993

- 09.00-12.00 uur Sporthal Geusselt

jaar 1 (Ned. recht) dag + avond Tweede Onderwijsstroom: Methoden en Technieken IV

- 13.00-16.00 uur Sporthal Geusselt

jaar 2 (Ned. recht) dag Tweede Onderwijsstroom: Overheid II

- 13.00-16.00 uur practicumruimte 1001A+B ZW4

jaar 4 (Ned. recht) avond Tweede Onderwijsstroom: Overheid II

- 18.30-21.30 uur collegezaal ZW4

jaar 1 (Ned. recht) avond Tweede Onderwijsstroom: Methoden en Technieken II

N.B.: Conform het bepaalde in de artikelen 8 lid 2 en 9 lid van de Nadere Regeling Nederlands recht en de Nadere Regeling Fiscaal recht kan de Examencommissie, tot 14 dagen voor de toetsdatum besluiten om toetsen, met een maximum van 10 deelnemers, mondeling te doen plaatsvinden. Dit wordt dan nog nader bekend gemaakt.

Vrouwenrechtswinkel

Een groep actieve (aanstaande) juristen en werkers in de gezondheidszorg is al enige tijd bezig met het opzetten van een vrouwenrechtswinkel. In het najaar van 1993 willen zij hiermee van start gaan. De bedoeling is twee keer per week een open spreekuur te houden en daarnaast in de hele provincie voorlichtings- en themabijeenkomsten voor hulpverleners te verzorgen. Deze vrouwenrechtswinkel zoekt vrijwilligers (zowel vrouwen als mannen) die zich betrokken voelen bij de rechtspositie van vrouwen en een aantal uren per week willen meewerken. Er is behoefte aan mensen die minimaal een propedeuse rechten hebben of een opleiding volgen op het terrein van de gezondheids- of welzijnzorg. Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij: Lucy Willems, tel: 256429, An Davids, tel: 210117, Marleen Doensen, tel: 255026 en Suzanne Gillede ja wat t stud ezir oek net lerti osali anstu ke k en te de 'aal'. un li in he de vr esba voor italis en n Fe

Alle GW en MGK studenten

Het onderwijs in het studiejaar 1993/1994 start op maandag 30 augustus 1993.

Herkansingen doctoraalfase GW en MGK

Een lijst met herkansingen van de doctoraalfase GW en MGK (blok, d.o. en lokatie) hangt ter inzage op het publikatiebord van Bureau Onderwijs FdGW tegenover de balie. Rectificatie: op maandag 23 t/m vrijdag 27 augustus 1993 vinden alle herkansingen plaats in de Blauwe zaal, Uns 50 (en dus niet, zoals eerder vermeld, in 'n collegezaal Deb).

Studie Richtings Commissie van de Gezondheidswetenschappen De SRC-GW (Studie Richtings Commissie van de Gezondheidswetenschappen) zoekt nieuwe studentleden voor het studiejaar '93/'94. Deze commissie bestaat uit 4 studenten en 4 leden van het wetenschappelijk personeel en komen eens per 3 weken bij elkaar. Men houdt zich bezig met het geven van adviezen over beleidsvoorstellen, onderwijsactiviteiten enz. Zo moet bijvoorbeeld het onderwijsprogramma (het curriculum) dat studenten gaan volgen ieder jaar door de SRC behandeld worden. Ook worden de evalueerformulieren die aan het eind van een blok door studenten ingevuld worden uitgebreid door de SRC besproken. Informatie: Hans Suykerbuyk, tel.: 043-622515 of Evelin van Eck, tel.: 043-616746

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Alle GW en MGK studenten

Het onderwijs in het studiejaar 1993/1994 start op maandag 30 augustus 1993.

Herkansingen doctoraalfase GW en MGK

Een lijst met herkansingen van de doctoraalfase GW en MGK (blok, d.o. en lokatie) hangt ter inzage op het publikatiebord van Bureau Onderwijs FdGW tegenover de balie. Rectificatie: op maandag 23 t/m vrijdag 27 augustus 1993 vinden alle herkansingen plaats in de Blauwe zaal, Uns 50 (en dus niet, zoals eerder vermeld, in 'n collegezaal Deb).

Studie Richtings Commissie van de Gezondheidswetenschappen De SRC-GW (Studie Richtings Commissie van de Gezondheidswetenschappen) zoekt nieuwe studentleden voor het studiejaar '93/'94. Deze commissie bestaat uit 4 studenten en 4 leden van het wetenschappelijk personeel en komen eens per 3 weken bij elkaar. Men houdt zich bezig met het geven van adviezen over beleidsvoorstellen, onderwijsactiviteiten enz. Zo moet bijvoorbeeld het onderwijsprogramma (het curriculum) dat studenten gaan volgen ieder jaar door de SRC behandeld worden. Ook worden de evalueerformulieren die aan het eind van een blok door studenten ingevuld worden uitgebreid door de SRC besproken. Informatie: Hans Suykerbuyk, tel.: 043-622515 of Evelin van Eck, tel.: 043-616746

AGORA

Al sinds haar oprichting heeft Agora de kwaliteit van het onderwijs hoog in het vaandel staan. Daarom organiseerde zij tijdens de Faculteitsraadsverkiezingen een docentverkiezing. Aan GW-ers werd gevraagd welke docenten zij waarderen en om welke reden. De uitslag is als volgt: 1. Martien van Dongen 2. Frederik-Jan van Schooten 3. Tjaard Imbos en 4. Anita Jansen. Er worden nog mentoren gezocht voor de facultaire introductie! Lijkt dit je iets neem dan contact op met Ingrid Schotanus tel: 043-614908. Agora wenst je tot slot een heel prettige vakantie toe!

Stageplaats voor 'n GGK-student

Op korte termijn is er een stageplaats beschikbaar voor een GGK-student op de PAAZ-afdeling van het ziekenhuis Kerkrade. De plaats kan worden benut als 1e of 2e praktijkstage of als post doc plaats. Het is er hard werken maar je kunt er veel leren. Je krijgt uitstekende begeleiding ter plaatse. Contactpersoon: Frans Gerards, tel.: 882220.

Begeleidingscommissie Vrouwenstudies

In de Begeleidingscommissie Vrouwenstudies Gezondheidswetenschappen komt een plaats vrij voor een studentlid. Gezocht wordt een student met belangstelling voor Vrouwenstudies-onderwijs. De voorkeur gaat uit naar iemand die twee jaar lid kan blijven van de commissie. Voor meer inlichtingen bel: Iris Klootwijk, tel. 013-431898 of Anne Cardinaals, tel. 085-641370.

Herkansing Statistiek

De tweede herkansingstoets statistiek voor de groepen M&S3 en M&S B vindt plaats op 27 augustus van 13.30-15.30 uur. Plaats: Kamer 0.122 (Deb1).

Balie en spreekuur Bureau Onderwijs

Spreekuur: maandag t/m vrijdag van 10.45-11.15 uur en van 15.15-16.15 uur. Balie: maandag t/m vrijdag van 10.30-11.00 uur en van 15.30-16.00 uur.

Herkansing blok 3.2.6 en blok 3.5.o

Herkansing blok 3.2.6 (Veroudering) en 3.5.o (Moleculair biologische M&T voor de analyse van genetische schade) vinden plaats op vrijdag 23 juli 1993 in de collegezaal kamernr. 0.124 (Deb1). Tijden: blok 3.2.6 van 11.00 tot 13.00 uur en blok 3.5.o van 13.30 tot 15.30 uur. Aanmelden bij L. Lutgerink, tel.: 881090/1097.

Oproep voor student-adviseurs Faculteitsbestuur

De vertrouwenscommissie van de FdGW roept kandidaten op voor de functie van student-adviseur in het Faculteitsbestuur. Overeenkomstig het faculteitsreglement benoemt de faculteitsraad 2 student-adviseurs voor een periode van één jaar (september '93-september '94). Herbenoeming is mogelijk. De vergoeding is overeenkomstig de vigerende regeling. Schriftelijke reactie dienen uiterlijk donderdag 15 juli te worden ingezonden aan de secretaris van de vertrouwenscommissie, dhr. J. Wintgens, Fac. Bur. FdGW, Uns 50. Inlichtingen: J. Wintgens, tel. 881440, kamernr. 1.246 (uns 50).

Gevraagd: GGK-ers voor afstudeeronderzoek

Binnen het onderzoeksprogramma Experimentele Psychopathologie is in de periode september/november plaats voor 2 à 3 GGK-ers die geïnteresseerd zijn in experimenteel (patient-gebonden) onderzoek naar angststoornissen. Er zal in dit project een scala aan experimenten plaatsvinden

De Tulip DC486SX met kleur...

f1.3.095,-
incl. BTW

DC 486SX - 25 Mhz, 80 MB harddisk, 4 MB RAM, 1 MB Video local bus, MS-DOS, Windows, muis, incl. SVGA kleurenmonitor en ...

3 jaar garantie

S H O P

Genoemde prijzen zijn in Nederlandse guldens per stuk en inclusief BTW. Prijs- en produktwijzigingen voorbehouden. Voor meer informatie u terecht bij de Rijksuniversiteit Limburg, PC Shop, Looiersgracht 12-14, telefoon 043-883563.

Agenda

donderdag 24 juni

Oosteuropese solo- en kamermuziek, door studenten van het Conservatorium, Conservatorium, 20.00
'Waar je op wacht is al gebeurd', Janustheater, Kruis van Bourgondië, 20.30
De Dansvloer, sixties & seventies revisited, De Andere Wereld, 22.00

vrijdag 25 juni

Lesbo-wijs en homo-zoek, mini-symposium over homoseksualiteit en wetenschap, Nieuwenhofzaal, 12.00
Presentatie werk Frans Mulder, door studenten van het Conservatorium, Conservatorium, 20.00
'Lucy's baby', Toneelgroep Cameleon, Theater Kumulus, 20.00
Open Podium voor bands, Sportbal Randwyck, 20.30

zaterdag 26 juni

Roze zaterdag, diverse lokaties, vanaf 11.00
'Lucy's baby', Toneelgroep Cameleon, Theater Kumulus, 20.00
Beethoven cyclus, Limburgs Symphonie Orkest, Theater aan het Vrijthof, 20.15
'Waar je op wacht is al gebeurd', Janustheater, Kruis van Bourgondië, 20.30
De zaterdagavondswing, De Andere Wereld, 22.00

zondag 27 juni

Zomerconcert, Universiteitskoor, Stedelijke Muziekschool, 14.30
'Lucy's baby', Toneelgroep Cameleon, Theater Kumulus, 20.00

maandag 28 juni

Live jazz, jamsessie o.l.v. Arnoud Gerritse, De Andere Wereld, 22.00

dinsdag 29 juni

Bachconcert, Conservatoriumensemble, Conservatorium, 20.00

woensdag 30 juni

Leerlingen balletstudio Irène Finke, Theater Kumulus, 16.00 en 19.00
Oosteuropese muziek, Slagwerkensemble Conservatorium, Conservatorium, 20.00

Exposities

De Aanloop II, Bonnefantenmuseum, keuze uit de collectie o.a. werk van Joseph Beuys, Marcel Broodthaers, Frank van den Broeck, Aldo Rossi en Romeinse sculptuur uit Zuid-Limburg, 8 mei t/m 10 oktober, di t/m vr 10-5, za-zo 11-5
Stephanie Poels-Zanders, "Een niet exact verslag" schilderijen, objecten, buitenobject, Galerie Anny van den Besselaar, 30 mei t/m 27 juni, Tafelstraat 6a, vr t/m ma 13.00-17.30
Galerie Tracé, diverse kunstenaars, tekeningen en werken op papier, Alex. Battalaan 31, Maastricht, 29 mei t/m 23 juli. Do 14-20 Vr + za 12-17
Anneke Bruin, "Solo", sieraden, Galerie Amarna, Rechtstraat 84, Maastricht, 13 juni t/m 7 juli, di t/m za v.a. 11
Larry Clark, video-installatie en fotografie, Jo Brunenberg, fotografie. Galerie Simera-Signe, Bogaardenstraat 40 b, Maastricht, 16-6 t/m 10-7, wo t/m za 13.30-17.30
Bert van Mourik, schilderijen, Gerard Hettinga, temperaschilderijen, Ursula Barbara Bläsing, keramiek, Galerie Artisant, Grote Gracht 43, Maastricht, 5 juni t/m 9 juli, di t/m za 13.30-17.30
Uit-gelezen, diverse kunstenaars, Galerie Fab, Brusselsestraat 30, 25-6 tot 12-7, vr t/m zo 13.00-17.00

Film

Speelweek 24 juni t/m 30 juni

Filmbuis Lumière, Bogaardenstraat 40b

24-6: **Verführung, die grausame frau** (20.00), **Mädchen in Uniform** (20.30), **The Garden** (22.00)
 25-6: **Swoon** (20.00), **Looking for Langston** (20.30), **Jobanna d'Arc of Mongolia** (22.00), **Salmonberries** (23.00)
 26-6: **Desert hearts** (20.00), **Avskedet** (20.30), **My own private Idaho** (22.00), **Les nuits fauves** (23.00; collegezaal Tongersestraat)
 27-6: **Poison** (20.00), **Paris is burning** (20.30), **Mädchen in Uniform** (22.00)
 28-6: **Le jupon rouge** (20.00), **Prisonnières** (20.30), **Young soul rebels** (22.00)
 29-6: **Torch song trilogy** (20.00), **The garden** (20.30), **Anna Trister** (22.00)
 30-6: **Novembermond** (20.00), **She must be seeing things** (20.30), **Edward II** (22.00)

Cinema Palace, Wyckerbrugstraat
Cliffhanger, dag. 18.00, 21.00, za, zo, wo ook 14.30
Jungle book, za, zo, wo 14.30
Falling down, dag. 18.15, 21.15
Sommersby, dag. 18.15, za, zo, wo ook 14.30
Accidental hero, dag. 21.15

Mabi, Kleine Gracht 24A

Alive, dag. 21.15, do t/m zo ook 18.30, za, zo, wo ook 14.30
National Lampoon's Loaded Weapon 1, dag. 21.15, do t/m zo ook 18.30, za, zo, wo ook 14.30
Oeroeg, dag. 21.15, do t/m zo ook 18.30, za, zo, wo ook 14.30
The Assassin, dag. 21.15, do t/m zo ook 18.30, za, zo, wo ook 14.30

Cine "K", St. Bernardusstraat 13
The crying game, 21.00

Vrouwen over Maastricht winnen op punten

op het spoorwegemplacement. Of een andere: *De atrofie van het stadsdeel en de symmetrie van het gebouw zijn twee haaks op elkaar staande lijnen*. Over het nieuwe academisch ziekenhuis. Dit soort proza uit het mannenboekje blijft ons in de vrouwelijke versie in ieder geval bespaard, en dat is al een heel ding. Nu had Studium Generale natuurlijk wel een aantal handicaps. De belangrijkste daarvan was dat het moest gaan over stedenbouw en architectuur. Vervolgens is de kapitale denkfout gemaakt dat de beoogde polemieken dan ook door architecten en stedenbouwkundigen geschreven dienden te worden. Wie wel eens een vakblad van dit soort lieden onder ogen krijgt, weet dat hun proza raspt en schuurt, wringt en knelt, en dat er een grote voorliefde bestaat voor dikke woorden. De wat soepeler stukken in het polemiekenboekje zijn dan ook bijna zonder uitzondering geproduceerd door mannen met een geheel andere professe. En dat er zo weinig vrouwen meededen ligt ook al aan die keuze voor een polemiek door de beroepsgroep zelf: dat is een aperte mannenwereld. Levert 'Maastricht, een ander verhaal' datgene wat de titel belooft? Ja, al was het maar doordat in de meeste bijdragen niet eens gepoogd is om gewichtig te doen. De schrijfsters kregen een vrije opdracht mee: een kort stukje met iets persoonlijks over

de stad. Dat van die korte stukjes is niet altijd gelukt. Helaas, want sommige verhalen trekken en slepen zich amechtig naar het einde toe. Een wat strengere eindredactie had daar goed werk kunnen verrichten. Daar staat tegenover dat het persoonlijke element alle ruimte heeft gekregen. De stukjes bevatten herinneringen aan bepaalde plekken in de stad, aan het decor van een jeugd. Of het zijn beknopte weergaves van een ontdekking: hoe mooi de glas-in-loodramen van het station zijn bijvoorbeeld. Geen abstracte beschouwingen over de functionaliteit van de ruimte, gewoon zeggen wat je ervan vindt en erbij voelt. Dat levert iets van een verademing op, al moet er onmiddellijk bij gezegd worden dat het geen aanbeveling verdient om alle stukken achter elkaar te lezen. Dan begint het opvallendste feilen van deze publikatie in het oog te springen: de wat literatuurderige toon die enkele schrijfters aanslaan. Mooischrijverij, zo kun je het ook noemen. Maar dat verhindert niet dat de vrouwen de wedstrijd met het mannenboekje glansrijk op punten hebben gewonnen.

Wammes Bos

Foto's tussen roze bril en realiteit

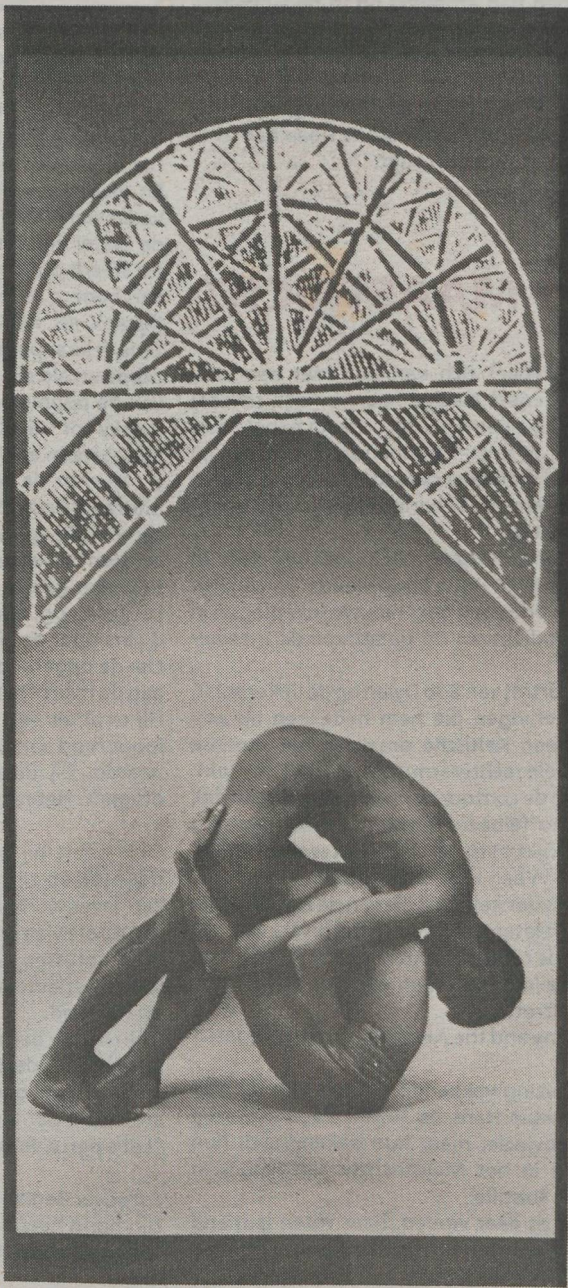
Roze Zaterdag werpt een schaduw vooruit in Galerie Simera Signe. Tot en met 10 juli is er werk van drie fotografen te zien. De Nederlander Jo Brunenberg fotografeert mannelijk naakt, de Amerikaan Larry Clark gebruikt tv-beelden voor zijn foto's en zijn landgenoot Ramon Muxter handelt met een camera door het nachtleven met veel gevoel voor "loves' underbelly". Het resultaat is een expositie van uitersten.

Brunenberg fotografeert geposeerd mannelijk naakt en voegt daar een geometrisch figuur of andere achtergrond aan toe. Als model gebruikt hij niet de door gewichtheffen en steroïden opgepompte mannen die de pagina's van de Playgirl bevolken, maar jonge mannen zonder een randje vet. Het ontbreken van buikjes en andere fysieke oneffenheden verleent de foto's een zekere gemaaktheid die hij nog versterkt door het intekenen van lijnen, bogen en andere meetkundige figuren. Zijn modellen raken er niet zichtbaar opgewonden van: jammer, want een erectie leent zich uitstekend om een hoek of hoekje bij te tekenen. Het resultaat is een verzameling van minimale, maar verzorgde en mooie foto's. Brunenberg stelde bij deze expositie een speciaal portfolio samen.

Van een heel andere orde is het werk van Ramon Muxter. Die trekt de camera met een camera het nachtleven in met een voorkeur voor de duistere kant ervan. De foto's zijn nergens expliciet, maar geven een persoonlijke en indringende kijk op mensen met een sterk wordt vervolgd-gevoel: wat is er gebeurd nadat de fotograaf heeft afgedrukt?

Indringend en zelfs dramatisch is de opstelling van Larry Clark. Dit vergroten van het gezicht van een zich duidelijk onprettig oelende jongeman. De jongen is ook voortdurend in beeld op een estien minuten durende video. Het gaat om een stuk van de Phil Donahue show en de band begint nadat de jongen heeft verteld hoe hij door "vrienden" van de sportclub is verkracht. Kijkers mogen dan bellen en bij de expositie-bezoeker gaat verbazing over in verontwaardiging: alle reacties zijn seksistisch, niemand heeft een troostend woord of een vraag die van interesse getuigt. Het begin is duidelijk te zien dat de jongen zich bijzonder onprettig voelt maar zich groot houdt. Clark levert zo kritiek op de nietsontziende exploitatie van leed door de Amerikaanse televisie-stations, een trend die ook in Europa begint aan te slaan.

Leonard Blom foto:
 Jo Brunenberg

Pot

Lezertjes die mijn columns al wat meer jaren lezen herinneren zich misschien hoe ik een jaar of drie geleden beschreef dat ik uit een Berlijnse kroeg werd getimmerd. Voor het werk congresseerde ik in die stad. Ik besloot van de nood een deugd te maken en mijn in het vrouwenuitgaansleven te storten; óp naar de (toepasselijk!)

Pot(s)damerstrasse waar volgens de reisgids een aangename lesbo-tent zou zijn. Het personeel weigerde mij echter mijn consumptie met de woorden 'Nur Frauen!' en na enig aandringen mijnerzijds ('Ja, und?') verschenen enkele potige motorpotten die mij uit het etablissement verwijderden. Een psychotrauma van jewelste: ik mag die kortbarige, met kleffe petten en kettingen behangen norse wijven niet. Onlangs werd ik gevraagd het vrouwenfeest op de Rose Zaterdag in en uit te luiden. Na enig peinzen zei ik ja; ik stel mij zo voor dat mijn aanwezigheid op dat feest in de Dominikanerkerk misschien een therapeutisch effect heeft. Wellicht overwin ik mijn angst voor dat morsig anarcho-lesbisch volkje. Bovendien moet ik toch, in al mijn politieke correctheid, solidariteit tonen met ieder en elke splintergroep in de homobeweging. Maar in mijn nachtmerries ontrolt het meest vreselijke scenario zich iedere nacht opnieuw. Ik beklim het podium om de eerste vrouwenband aan te kondigen: "Hallo, ik ben Eva, en ..." Achterin de zaal klinkt aanzwellend geroezemoes: een knokploeg van potteuze skinheads is nú reeds tot de conclusie gekomen dat ik een fopvrouw ben, bestormt het toneel, zwaait vervaarlijk met hun zweepen, kettingen en handhoeien, piercet mij ter plekke door enkele zeer weke delen, sleurt mij naar het Vrijthof en hangt mij daar in de hoogste boom aan een van die tepel- of labiaklemmen. Brrrrr!

Om mij mentaal voor te bereiden ging ik dus afgelopen zaterdag naar het COC. Een soort van vaccinerend bezoek, dacht ik zo. Ik zou een beetje dicht bij zo'n leermiep gaan staan en geen krimp geven. Tot mijn verrassing werd het een aangename, ja zelfs plezierige, avond. Het leergehalte was laag, en het bezoekerstal hoog. Emancipatoir geneuzel was afwezig, en lol groot. De bar aan de Bogaardenstraat was bijna te klein voor de menigten plezierige dames en heren die daar genoeglijk koutten. Aan een tafeltje zat een clubje kids te giebelen en luidekeels mee te zingen met Led Zeppelin en de Kinks. Na enige studie kwam ik tot de conclusie dat het een deel van een vijfde klas VWO was. Maar toch niet allemaal Zó??

Nee. Van de acht scholieren waren er drie van 'de familie', ééntje misschien, en de anderen waren gewoon gezellig mee uit met de rest. Op zeker moment zetten ze koers naar 'De Andere Wereld', maar ze waren nog niet vertrokken of een nieuwe schoolklas kwam binnen, waarvan de twee mooiste meisjes elkaar bartstochtelijk begonnen te zoenen.

Dat belooft wat voor de Rose Zaterdag! Uit het hele land komen touringcars met schoolreisjes naar de stad met de zachte gay. De begeleidende meesters en juffen bij het passeren van de Geusselt: "En denk eraan: veilig vrijen hoor!" Ik ben niet meer bang voor die skinheads.

Eva

Benny, op zijn veertiende man geworden in de Grote Staat (foto Nelis Tutke)

Benny's Blues

Op zijn veertiende werd hij man in de Grote Staat. Klein en bleek was hij en hij stond met zijn fiets voor de ingang van Ven D, destijds een verzamelpunt van de jeugd. Daar kreeg hij het aan de stok met een grote lummel die, in een aanval van lummeligheid, zijn boterhammen had afgepakt en in de vuilnisbak gegooid. Toen hij verhaal wilde halen kreeg hij in plaats van genoegdoening op de koop toe een klap op zijn gezicht. Onrecht op onrecht. Op dat moment, het moment van zijn vernedering, moet hij besloten hebben dat het beter is zelf als eerste te slaan dan af te wachten tot je geslagen wordt. Een keerpunt. "Zo ben ik man geworden."

Man in de Grote Staat.

BERICHT UIT MAASTRICHT

Tegenwoordig kan Benny Arbeel zich kammen met een washandje, zo sekuur heeft hij iedere rossige haar van zijn schedel weggeschoren. Ter compensatie heeft hij zijn lichaam bedekt met krullerige tatoeages, die zich als rotstekeningen aftekenen op zijn witte huid. (En zijn tatoeages niet de angelsaksische compensatie voor een gebrek aan mediterrane beharing? Een met donker krullend haar begroeide borst?)

Iedere zomer reist hij naar het internationale tatoeagetreffen in Engeland om zich daar artistiek te laten bijwerken en zo zijn INK FEVER te stillen, het heftige verlangen naar nieuwe inkepingen in de opperhuid dat zich periodiek van de getatoeëerde meester maakt.

Zijn laatste aanwinst is een portret van Bob Dylan op de linkerborst, een hommage. Andere tekeningen die hem bedekken als een merklap zijn een hagedis, een Keltische draak en het Japanse bloem- en vismotief dat de hele rechterarm aan het zicht onttrekt. Op zijn rechterflank doemen de contouren op van een Christoffel, gemodelleerd naar het Christoffelbeeld van Mathieu Knippenberg dat bij Broekhuizen vorst uitkijkt over de Maas. Het is een werk in progress, te bewerkelijk om in één keer te voltooien.

Maar de meest uitgesproken voorstelling is die van de zingende rat die hij op zijn onderarm heeft laten graveren en die direkt verwijst naar zijn huidige levensstijl: de rat staat achter een microfoon, een pornoboekje in de zak van zijn soldatenjas, een fles drank in de hand. Een gestileerd zelfportret.

"Let's clear the stage for Benny and the Amazing Twenty Fingers."

Benny is Benny en de Verbazingwekkende Vingers zijn die van gitarist Chris Schüler en bassist Hans de Witte. Tegenwoordig treden ze op in de hele provincie, maar hun bekendheid, hun ROEM hebben ze vergaard in het Maastrichtse cafécircuit. In Jenze, de Persee, de Joie, de Bastille.

Als ze niet optreden kun je ze daar vinden, naar voren leunend over de bar, bezig met het uitwisselen van grappen en het drinken van bier en korn.

Val je niet bij hen in de smaak nemen ze al gauw een dreigende houding aan. Zeg je iets verkeerd over hun muziek slaan ze je op je bek.

Moet dat nou?

Ja, dat moet. Wie muziek maakt stelt zich kwetsbaar op. Hij opent zijn hart. En op een hart trap je niet.

Benny en zijn Amazing Twenty Fingers zijn de opvolgers van Benny and the Incredible Schülers, die op hun beurt weer werden voorafgegaan door Benny and the Boys. Nog verder terug wordt het waziger: dan beland je in de tijd dat hij als verpleger in Vijverdal deel uitmaakte van de groep Belladonna, bemand door hulpverleners wier evaluatielust omgekeerd evenredig was aan het muzikale rendement ervan.

En dáárvoor was er de harmonie- en fanfarewereld waarin zijn vader werkzaam was, een veelgevraagd dirigent. Zijn taak was het de onder zijn hoede staande amateurmuzikanten op te zwepen tot steeds grotere prestaties, met als beloning de promotie naar een hogere afdeling en, zo mogelijk, het kampioenschap.

Muziek als wedkamp, daar horen ambitieuze bestuurders bij, fanatieke supporters, intriges en schandalen. Het is die Limburgse dorpswereld die de zoon heeft ingeruild voor de mondiale wereld van de popmuziek, waarin de helden niet Rossini heten, Moussorgsky of Rimsky-Korssakow, maar Dylan, Miller, Morrison, Springsteen en Waits.

Zij leveren de tekst bij het levensgevoel dat hij op zijn beurt uitdraagt, in vertolkingen die meer dan vrijblijvende covers zijn: zij zijn het die spreken, maar ze doen het door zijn mond.

De stem waarover hij beschikt is niet het donkere, omfloerste, fluwelen geluid van de charmezanger, dat streelt en sust. Ze is eerder hoog, een beetje geknepen, met kermende uithalen die dwars door de ziel gaan, music for the soul.

Om de opgeroepen emotie kracht bij te zetten klemt hij zich vast aan de mikrofoonstandaard die hem telkens dreigt te ontglippen. Hij oogt als een drenkeling, zijn ogen draaien weg, zijn gezicht loopt rood aan. Het hoort bij de performance als de wapperende haardos bij de concertpianist en het spastisch vertoon bij de dirigent. Het resultaat is drama.

Ooit heeft hij erover gedacht zijn vader met opgeheven dirigentstok op zijn schouders te laten taoeëren, als de dirigent van zijn levensverhaal dat zich daaronder zou moeten ontrollen in scènes die via zijn ruggegraat zouden afdalen tot diep in het kruis. Maar intussen is diezelfde almachtige dirigent geveld door de drank, verlamd door een beroerte, zit hij in een rolstoel en wacht op de dood.

Ook daar zit een nummer in, maar helemaal zonder haken en ogen is dat niet. Ieders vader gaat dood, ieders moeder wordt dement, maar hoe die gegevens zo te vertalen dat je erom kunt huilen en erop kunt dansen tegelijk? Dat is de paradox van de popmuziek: "Let's party, let's express our grief."

Tot zover Benny. Hij treedt op met een band. Zijn vriendin is Sonia. Zijn hond heet Kereltje. "Pak ze Kereltje!"

Jules Dister